Redacció i Administració: Passeig de Gràcia, 34. — Telèfon 1461-A
Tallers d'Impremta: Barbarà, núms. 11 i 13. — Telèfon 1316-A

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
EDICIÓ DIARIA

Barcelona	3 Ptes.	mes.
Catalunya i Espanya.	7'50 "	trimestre
Amèrica llatina . .	8'50 "	"
Altres països . .	25 "	"

LA PUBLICITAT

ANY XLV — NUMERO 15381 — PREU: 10 Cèntims

BARCELONA, dijous 19 d'abril 1923

UNA DONA DE SA CASA

LES SORPRESES ELECTORALS

Una de les distraccions habituals en període d'eleccions és la de fer calendaris sobre el resultat de la lluita. Quina candidatura triomfarà? Quants vots obtindran les diferents candidatures? Hi ha qui s'ha fet especialista en càlculs d'aquesta mena, fins el punt de precisar els milers de vots que ha de tenir cada candidat. D'altres es vanten de tenir un excel.lent cop d'ull per preveure, en eleccions i en guerres, les victòries i les derrotes. La suggestió dels resultats futurs és tan forta en aquells que s'interessen per les batalles del sufragi, que els astròlegs electorals, quan posen càtedra, compten sempre amb un públic nombrós. Ja és sabut que en els dies pròxims a les eleccions hi ha una pila de senyors que fan apostes.

Un dels criteris més seguits per calcular el resultat de les eleccions que han de celebrar-se és el del resultat de les eleccions anàlogues anteriors. Un bon amic nostre, aficionat a fer col.leccions de diverses menes, té una col.lecció completa dels resultats de les eleccions a Barcelona i a Catalunya de vint-i-cinc anys ençà. I cada vegada que s'acosta una campanya electoral, el nostre amic consulta la seva col.lecció d'escrutinis, per tal de trobar en les xifres passades el secret de les xifres esdevenidores.

Es la teoria dels precedents. Segons aquesta teoria, acostumen a guanyar en unes eleccions aquells que ja han guanyat en les anteriors, sobretot quan el mateix resultat assencial s'ha produït repetidament. Una bona part del calculistes barcelonins diuen ara que en les eleccions del dia 29 els regionalistes tindran el primer lloc i els radicals el segon, per la raó que fa molt de temps que ve succeint la mateixa cosa.

Els precedents, en efecte, tenen llur vàlua. Peró s'oblida massa que les lluites electorals ofereixen molt sovint sorpreses. Amb una lògica elemental, podem dir que en unes eleccions es confirmen els precedents, o no es confirmen. Reduint el cas a Barcelona, fixem-nos en les sorpreses electorals que hi ha hagut d'ençà de les eleccions anomenades del doctor Robert o dels quatre presidents. Poc més, poc menys, hi ha hagut tantes eleccions en les quals els precedents han triomfat, com eleccions amb sorpreses.

Una sorpresa fou la victòria de la candidatura catalanista dels quatre presidents, l'any 1901. Una altra sorpresa, la derrota dels regionalistes en les eleccions provincials del 1903. Una altra sorpresa, la derrota de la Solidaritat en les eleccions parcials de diputats a Corts de l'any 1908. Una altra sorpresa la votació obtinguda per l'Esquerra catalana en les eleccions de regidors de l'any 1909. Una altra sorpresa la derrota del senyor Cambó, a Barcelona i a La Bisbal, en les eleccions de 1910. Una altra sorpresa, la baixa votació de la candidatura de coalició nacionalista-lerrouxista, l'any 1914. Una altra sorpresa, la de l'alta votació obtinguda pel doctor Queraltó anys enrera.

En resum: que no cal fiar-se massa dels precedents. Contra la tradició, hi ha la innovació. Contra els precedents, hi ha les sorpreses. En les eleccions del dia 29, hi haurà sorpresa o hi haurà la confirmació dels resultats anteriors? Això ja ho veurem quan sigui l'hora. Per ara ens limitem a dir que quan hi ha sorpreses, no ha són per a tothom. De vegades hi ha senyals subtils que tenen una vàlua fortíssima per a la predicció electoral.

CARNET DE LES LLETRES

NOTES PER A UNA ANTOLOGIA: FERRAN SOLDEVILA

Els tres llibres de poemes de Ferran Soldevila són l'expressió lírica, cada vegada més precisa, d'una posició apol·línia. Aquesta posició apol·línia, que de vegades té plecs rígids, és una bella manera de resoldre un problema dolorós. Ferran Soldevila, amb un seny molt català, venç la tristesa cobrint-la de resignació.

El poeta d'"Exili", que ha dut a les nostres lletres fresques visions de paisatge i dolces músiques, mostra nua i resplendent la seva ànima. Al "Poema de l'amor perdut", a "Exili", als "Càntics", hom hi veu reflectit el panorama d'una ànima. Soldevila ama la solitud i en ella ofega el seu drama. Ho fa amb una discreció i un seny singulars. En algun dels poemes de Ferran Soldevila espurneja una invencible malangia. En altres indrets de la seva obra, en canvi, hi ha una victòria clàssica. La poesia de Ferran Soldevila, que no és sensual ni cerebral, ens mostra una ànima que cerca la pau pel camí de la resignació.

Aquest camí, aspre molt sovint, es veu a través de tota la lírica del poeta d'"Exili". La palpitació insegura del "Poema de l'amor perdut" esdevé estoicisme. "*Sò davant la portella—que duu a la pau de ma torre de vori*", exclama Ferran Soldevila en un dels breus poemes del seu primer llibret. A través d'aquesta portella s'obre l'espectacle de la mar i dels camps, i per ella arriba la sentor dels pins i de les herbes. Es, en fi, el nostre paisatge, que ofereix a l'esperit llatzerat la carícia de la bellesa i vol arrencar de l'esguard ploròs el vel de la recança. Ferran Soldevila, apol.lini, no pot defugir, però, la "*pàl.lida recança*" que enterboleix la seva serenitat.

La lluita del record malencònic i la voluntat de repòs han produït les millors estrofes d'aquest poema, flotant, alguna vegada, entre Leopardi i Sant Francesc. Moments dispersos del "Poema de l'amor perdut" i un "Col.loqui" del darrer llibre, per exemple, us recordaran l'apassionat dolorós de Recanati. Però més sovint la beatitud del paisatge, vencent la desfeta de l'ànima, us semblarà la llum del poeta d'Assís. El vers final dels "Càntics": *res més no tinc, però res més deman*, us diu que Ferran Soldevila ha posat, definitivament, un epíleg cristià i català als seus neguits i a la seva recança.

Ship-boy

Converses filològiques

Un dels sentits del verb espanyol *emplear* és "hacer servir una cosa para algo". En aquesta accepció és lícit de traduir *emplear* pel verb català *emprar*, alliberant-nos així, en aquest cas almenys, del castellanisme *emplear*, tan arrelat en el català actual.

El català antic posseeix un verb que apareix sota les tres formes *aemprar*, *amprar*, *emprar*, el qual té, entre altres significacions, la de "fer servir una cosa a un objecte". Ex.:

"Que negun tintorer (cap tintorer)... no gos (gosi)... *emprar* en negunes coses (en res) que tinyen... altres tintes..."

"Donchs, ciutat valerosa, *ampre* la força de la tua mà dreta en dissipar la host depravada de aquests vicis."

El verb en qüestió ha subsistit en diferents regions, adés sota la forma *emprar*, adés sota la forma *amprar*; i, en les regions que diuen *emprar*, aquest posseeix la dita significació, com ho proven nombrosos exemples que ens han estat comunicats per J. Ruyra, alguns dels quals foren ja publicats en una d'aquestes converses.

Doncs, almenys en aquesta accepció, podem perfectament substituir *emprar* a *emplear*, dient, per exemple: Emprar tot els mitjans per obtenir tal o tal cosa. *Emprar* tal o tal expressió. *Emprar* un mot en tal o tal sentit. *Emprar* el terme propi.

P. Fabra

LA MISERIA A VIENA

Es tan intensa que arriba a afeblir els vincles maternals

Molts pares vienesos, desesperats per la misèria que pateixen, cedeixen llurs fills a matrimonis rics i estèrils. No és rar de trobar en els diaris anuncis com aquest:

"Una senyora divorciada cediria una bonica nena d'un any, molt sana. Adreceu les ofertes..."

I aquest altre:

"Una formosa criatura de sis mesos fóra cedida a família israelita."

De tota manera, les ofertes més corrents es refereixen a nois de dotze a setze anys, que poden prestar serveis.

Es clar que aquestes ofertes de cessió, al costat dels exemples d'antropofagia saturnal que han tingut lloc a les regions del Volga flagellades per la fam, tenen fins i tot un regust de caritat cristiana.

VAGA DE MODISTES A PARIS

LES REIVINDICACIONS DE LES MIDINETTES

La vaga ha començat fa uns quants dies. Si de bell principi fou secundada per pocs tallers, a hores d'ara ha assolit una gran extensió; podem dir que no hi ha cap modista que tingui complet el seu personal.

Les reivindicacions que han presentat són nombroses.

—El que volem—diu una vaguista—és que ens paguin 150 francs per setmana a les "primeres mans", 115 a les "segones mans" i 87 a les "petites mans".

—I la setmana anglesa, sense regateig—fa una altra.

—I la integritat de les quaranta vuit hores—afegeix una tercera.

—Prou vetllar!—reprèn una quarta.

A l'hora de tornar al taller, a la una de la tarda, els barris de Vendôme i de l'Opera, els carrers de la Paix, Saint Honoré, Florentin, Boissy-d'Anglas, etc., on es troben les més importants cases de modes, ofereixen una pintoresca animació.

Voltades de municipals i d'agents, les vaguistes passegen formant petits grups; les manifestacions en massa estan prohibides. De tant en tant circula un butlletí esbombant una nova victòria: "Les de casa Tal abandonaran la feina a les cinc!"

Plantats a la porta dels grans *couturiers* uns minyons amb lliurea vigilen per evitar una entrada tumultuosa.

Molt pintoresc, oi? Cal, tanmateix, que els bons marits no hi somriguin gaire. Al capdavall aquest graciós conflicte esdevingut a París, centre de la moda universal, serà resolt a despeses seves. Adhuc els bons senyors de Barcelona hauran de pagar, de retop, les conseqüències d'aquesta vaga de *midinettes*.

Full de dietari

EL TEDI DELS DIUMENGES

Temps a venir, l'historiador de la literatura haurà d'estudiar les novel.les, les poesies, les comèdies i les memòries personals com tots els historiadors de la literatura—però a més a més, els anuncis.

A casa nostra confessem que l'art de l'anunci no ha arribat a una alçada que pugui qualificar-se de vertiginosa. La majoria dels nostres anunciants es limiten a dir bonament la mercaderia que tenen per vendre o a oferir bonament els serveis que volen prestar. Si algun anunciant vol sortir de la vulgaritat, sol caure en la més esgarrifosa pedanteria o en el més hòrrid mal gust. Citem exemples? No; serà més prudent que no citem exemples.

Però en països més afortunats, en països on hi ha homes que es poden guanyar la vida no fent sinó inventar trucs per als anunciants, trobeu tot sovint veritables obres d'art. Fa pocs dies llegia la propaganda d'un automòbil que començava d'aquesta insospitada manera: "Es curiós de constatar com és freqüent el cas de divorci, basat sobre la incompatibilitat de caràcter. Tot sovint, no hi ha altra causa que l'ociositat a contra-cor, el tedi, bé podem dir-ho, que regna en moltes llars durant la jornada dominical. Compreu un automòbil X... i trobareu, amb les joies del turisme, la satisfacció que procura la pau de la llar."

El punt de partida és ben triat, cal reconèixer-ho. Aquesta ociositat a contra-cor, aquest tedi dels diumenges, minant la felicitat dels matrimonis, és una cosa ben vista, tan ben vista, que més aviat sembla pertànyer al radi visual d'un psicòleg que no pas al d'un fabricant d'automòbils. Verament, el diumenge per a molts matrimonis és el dia de prova. Els dies feiners passen aladament; ell i ella tot just canvien quatre paraules tot dinant. I en havent dinat, no han de prendre ni l'un ni l'altre cap iniciativa; la vida tota sola cura de fer-los lliscar sobre uns carrils coneguts des de l'hora que es lleven fins l'hora que es colguen. Estan cansats. No triguen massa a adormir-se.

En canvi, el diumenge crea un seguit de problemes. Al matí encara rai! Un hom pot llevar-se tard, pot anar a missa, pot anar a casa el pastisser a comprar els postres. Sense gaire de treball es troba entaulat per al dinar. Les penes i fatics comencen a la tarda... Se'n veuen de matrimonis ensopits voltant per aquests mons de Déu! I ara afegiu els que no es veuen perquè, més ensopits encara o més lligats per una prole difícil de mobilitzar, han restat a casa.

L'automòbil, certament, fóra una solució o una alleujança. L'anunci està ben orientat en oferir-los-hi. Però és que la majoria dels matrimonis que s'ensopeixen en poden comprar d'automòbil?

Carles Soldevila

LA POLITICA

EL FOMENT AUTONOMISTA CATALA

La festivitat de Sant Jordi, Patró de Catalunya, serà celebrada aquest any solemnialment en aquesta entitat. Per tal motiu, el diumenge al matí tindrà lloc la recepció, per part del Consell Directiu, de mans de la Comissió de Dames que ha gestionat la seva ofrena, de la gran bandera catalana que onejarà a la façana de l'estatge en les festes i solemnitats pàtries. A aquest acte hi assistirà el poeta Ventura Gassol, qui adreçarà la paraula a la concurrència. Demés, en hissar-se la bandera, l'Orfeó "Mossèn Cinto" interpretarà algunes composicions patriòtiques.

A la tarda, a les quatre en punt, se celebrarà una selecta vetllada a la Sala d'Actes, interpretant-se el drama en tres actes "Pau Claris". Completarà el programa un escollit concert per l'Orfeó "Mossèn Cinto", dirigit pel mestre Tomàs.

Per tal de donar major solemnitat als esmentats actes, el Consell Directiu espera veure's honorat amb l'assistència de tots els socis, la qual és especialment recomanada per a l'acte de rebre la bandera ofrenada per les dames del Foment.

CANDIDAT PEL DISTRICTE D'IGUALADA

Les entitats econòmiques de Barcelona presenten com a candidat per a diputat a Corts en el districte de Igualada l'advocat i publicista senyor Josep Ruiz Casamitjana.

Els elements nacionalistes, monàrquics i altres han començat ja els treballs de propaganda i organització a favor d'aquesta candidatura.

Al local del Mundial Cine d'Igualada se celebrarà pròximament un acte a favor de l'esmentada candidatura, prenent-hi part algunes personalitat d'aquelles entitats econòmiques i que precedeixen de diversos camps polítics.

ACCIO CATALANA A SARRIA

Avui, dijous, a tres quarts de deu del vespre, tindrà lloc, convocada per la delegació d'A. C. a Sarrià, una reunió general dels inscrits a aquella barriada. El dit acte, el qual es prega d'assistir-hi el major nombre, se celebrarà al nou estatge habilitat per aquesta delegació, situat a la Baixada de l'Hort de la Vila, lletra A C.

MITING A BADALONA

Demà, divendres, havent sopat, tindrà lloc al Cinema Nou, de Badalona, un míting en favor de la candidatura del senyor Tries i de Bes.

EN MARFA, CANDIDAT PER MATARO

Sobtadament, al districte de Mataró, que era adjudicat al monàrquic lliberal senyor Moret, ha sortit un candidat nacionalista: N'Antoni Marfà, advocat i president de la Joventut Nacionalista de Mataró.

Passi el que passi, sempre farà goig de veure esbotzada la combinació que podia donar-nos un article 29 a favor d'un diputat gens afecte a Catalunya.

LES FULLES VOLANTS D'ACCIO CATALANA

Es ja editada la segona fulla volant d'Acció Catalana: L'estrall en les ànimes.

Atenent que les eleccions absorbeixen l'atenció dels nacionalistes gairebé arreu de Catalunya, el Consell Central d'A. C. ha decidit aturar l'espandiment d'aquella fulla fins passada la jornada electoral.

Oportunament s'anunciarà el dia en què podran fer-se'n demandes i la forma en què hauran de fer-se, que segurament serà la que regí per a la primera fulla.

EL MITING D'ACCIO CATALANA AL TEATRE DEL BOSC

Hi ha un fort interès pel míting de diumenge vinent, per ésser el primer acte públic en pro de la candidatura d'En Rovira i Virgili i per ésser, també, la primera vegada, d'ençà de la constitució d'Acció Catalana, que se celebra un míting d'aquesta unió de patriotes a la capital de Catalunya.

Hi parlaran els senyors Martí Esteve, Nicolau d'Olwer, Bofill i Mates i el candidat, A. Rovira i Virgili. El senyor Massot no podrà pendre-hi part per sofrir una afonia.

CONFERENCIA A BANYOLES

El dissabte passat, el senyor Isern i Dalmau va donar la seva anunciada conferència a l'Ateneu de Banyoles. El senyor Mata va obrir l'acte amb mots cordials i breus. El conferenciant va fer una evocació de la seva infantesa passada a Banyoles. Remarcà que s'han de desterrar falsos conceptes apresos en la jovenesa, com els d'Estat i Nació.

Censurà les esquerres espanyoles i llurs claudicacions. Analitzà el concepte del federalisme, remarcant que per pactar el primer que cal és tenir llibertat. Enaltí l'esperit de lluita i acabà dedicant paraules d'afecte a Banyoles.

El conferenciant fou aplaudit i felicitat.

A LA GUINEA "ESPAÑOLA"

ELS COLONITZATS ENSENYEN ALS COLONITZADORS

La Guinea és l'única de les Colònies que quedan d'aquell imperi "donde nunca se ponía el sol" i que Espanya ha aconseguit liquidar amb el seu tradicional deliri de dominació.

D'aquesta colònia única, de tant en tant n'arriba a la premsa alguna notícia; i és, invariablement, un clam de queixa i d'indignació per la manera com Espanya tracta els seus interessos.

Ara, però, en ve una que trenca aquesta monotonia: els habitants de Santa Isabel, la capital de Fe Fernando Poo, han aconseguit que el governador general de la colònia demani al ministre d'Estat una mostra de públic agraïment per al senyor Maximilià C. Jones.

El més interessant és el motiu del prec: el senyor Maximilià C. Jones és un negre, antic fuster, que amb el seu treball ha aconseguit una posició prou preponderant per a ésser considerat el rei dels negres del territori; té grans plantacions, un extens comerç i un negoci montat, i de tal manera estan els serveis públics en la colònia única, que la seva llanxa gasolinera és l'únic mitjà de comunicació que hi ha entre Santa Isabel i Sant Carles, la segona capital de l'Illa.

El rei dels negres, compadit de la situació en què la "madre patria" té els blancs que hi habitan, ha tingut el gest de concedir-los-hi plassa per anar d'una població a l'altra, dintre la gasolinera, i en agraïment, els protegits demanen una recompensa per ell.

Segurament el senyor Maximilià C. Jones es quedarà sense; aquí hi ha bona cosa de poblacions que estan incomunicades, perquè la seva comunicació consisteix exclusivament en una carretera de l'Estat; cent vegades s'ha demanat que fos acceptada l'oferta de la Mancomunitat per a fer-les transitables i la contestació ha consistir sempre d'una negativa chorejada amb un seguit de grolleries; amb les comunicacions telefòniques passa el mateix, amb l'agravant que, de més a més, l'Estat, no cedint-les, falta a un contracte com qualsevol mal pagador.

Un senyor Arija que des de l'Illa escriu la notícia a "La Vanguardia, diu que les coses, a Fernando Poo, van "como en tiempo de las bárbaras naciones"; seria molt més curt de dir que hi van com van a Espanya; en alguna cosa han de conèixer que encara són colònia espanyola.

UN SENYOR QUE TÉ POCA CORDA

Gaziel publica a "La Vanguardia", ahir va fer vuit dies, un article agressiu i doctoral a propòsit de les simpaties de molts nacionalistes catalans per França. El nostre diari i alguns dels seus redactors eren al.ludits en l'article. Una contesta nostra, suau, cortesa, que fins "El Progreso" trobà benèvola, ha semblat al brillant periodista de "La Vanguardia" una cosa intolerable, fins al punt que no troba possible la polèmica. Val a dir que nosaltres tampoc la trobem possible en aquestes condicions, ni tenim cap interès a *sostenir-la*.

Es veu que Gaziel és un senyor que té poca corda. Ell ha atacat per dues vegades, amb sanya i malícia, Acció Catalana i LA PUBLICITAT, usant sovint termes despectius i expressant-se en un to d'inflada suficiència. En el mateix article que motivà la nostra contesta parlava de "la insigne tontería de los que creen tontos a los demás" i presentava la francofília catalanista com a proves de "incapacidad e incomprensión". I un senyor que d'aquesta manera tracta els altres, no pot sofrir el més lleu refrec al seu amor propi, enormement exagerat. Qualsevol que compari l'article que la setmana passada publicà Gaziel a "La Vanguardia" i l'editorial nostre amb què contestàrem, haurà de reconèixer que aquest era força més correcte de forma que no pas aquell.

Crèiem més discret a Gaziel. Ens pensàvem que, si li manca visió política, tenia, almenys, recursos literaris. Per això ens ha sorprès la nota lamentable que ha posat al seu article d'ahir, absolutament desproporcionada al to i al contingut del nostre editorial. Ni tan solament se salva el bon gust de l'escriptor, que cau en les frases gruixudes i en les rebufades d'un orgull ferit. Mentrestant, Gaziel s'estalvia de recollir els fets concrets i positius que citàrem, fets que contradiuen d'una manera radical la tesi dels seus articles sobre les relacions de Catalunya i França, i sobre el problema de la Catalunya francesa, del qual té un concepte tan estrany, que esmenta la ciutat de Montpeller com a població catalana. Gaziel prescindeix de la geografia amb la mateixa facilitat que prescindeix de la història.

L'ESCOLA I LA PREMSA NACIONALS SON LA BASE MES FERMA DE LA LLIBERTAT FUTURA

ELS IMPONDERABLES

En els nostres articles havem procurat sempre examinar les coses realpolíticament. Deduir els esdeveniments d'antecedents geogràfics, o econòmics, de relacions de força entre estats, d'ambicions i d'egoismes. La tragedia de l'historiador és que sempre que un fet admet dues explicacions, una segons llei de causalitat, partint d'un fet material, i una altra segons llei de finalitat, partint d'un ideal, té d'optar per la primera. Però això no vol dir que tot es pugui explicar per l'acció de les forces materials.

El realpolític Bismarck parlava sovint dels *imponderables*; aquells estats d'esperit generals, aquella mena de temperatura de les coses que moltes vegades té més influència en la història que les coses mateixes. Les categories de qualsevol de les explicacions estretament realistes de la història, el desig d'una *frontera sòlida*, *la sortida a la mar*, la cerca de primeres matèries o de mercats, el progrés de la tècnica, són insuficients per explicar qualsevol dels fets importants de la història. La revolució francesa, per exemple (i no faig cap judici de valor), no s'explica per cap categoria de les que pot usar una concepció més o menys materialista de la història. La interpretació marxista és totalment insuficient. Quant a la interpretació dels nacionalistes monàrquics és d'una frivolitat injustificable.

En el món hi ha imponderables. Hi ha coses que pels que només consideren real allò que poden tocar amb llurs mans grolleres, no existeixen. Però que molt sovint són les que determinen la història.

Els homes portem a cada època (o l'època ens porta a nosaltres) una tendència fonamental o un afinament de la sensibilitat per certes idees, per mitjà de les quals coses, els ideals influeixen en la història.

El veritable realpolític examina totes les dades materials, però al costat d'això pensa en les tendències i els estats d'ànim irreductibles a aquelles forces i en quins ideals les poden satisfer millor. I és que la història no es el desenrotllament d'un pla o la persecució *d'un ideal*, però tampoc un conjunt de fets sense relació uns amb altres i sense intervenció de cap finalitat elevada. La veritat de la història deu estar entre Hegel i Ranke. (I aquesta és potser la tragèdia del filòsof; que les solucions que s'avenen amb la realitat tenen sempre un regust d'eclecticisme que no s'avé amb l'imperi absolut de la seva raó.)

Si avui, 1923, examinem quina tendència fonamental domina el món, haurem de dir que és la depressió i l'escepticisme.

Aquesta depressió, aquest *escepticisme*, no són nous; provenen d'abans de la guerra. Hom constatava l'exhauriment de totes les manifestacions humanes, de l'art, de la filosofia, de les concepcions morals. Hom s'adonava del caràcter epigònic de totes les manifestacions de la nostra època.

Els derrers grans homes han estat grans desesperats. Pensem en Nietzche, en Strindberg, en els russos. La consciència de la història que ens ha dut el segle XIX ens feia sentir això con un dolor.

Però, sobre tot, l'escepticisme polític. Hom veia els grans Estats i hom s'adonava que no eren els instruments adequats per a aconseguir els ideals. Els l'ideal social, començaven d'endemocràtic, l'ideal nacionalista, l'ideal social, comensaven a entrar en un període de crisi.

La guerra commogué violentment aquest estat de coses. Durant quatre anys hi hagué una revifalla al món. Hom començà d'esperar, de *tenir confiança*. Ens era promesa una orientació democràtica al món reconstrucció segons principis nacionalistes; una profunda reforma social. Però vingué la pau, i la reforma democràtica resta superficial, les nacionalitats que saberen demanar a temps llur independència, la reberen; però, en canvi, es crearen una serie de nous problemes nacionalistes; la reforma social s'ajornà. Però, si això fou possible, fou perquè en realitat el món no sabé demanar amb energia l'establiment d'aquells ideals. Durant les llargues jornades de l'armistici renasqué l'escepticisme. A qui interessa la realització de l'ideal democràtic al món? A qui interessa la reconstrucció del món sobre la base nacionalista? Hom defensa la seva pàtria i prou. L'ideal social, al qual anaven *joiosament* els russos en 1917, al qual tots els altres pobles tendiren *un moment*, entrà igualment en crisi. La revolució democràtica que hauria pogut fer Alemanya, fracassa. La revolució social que hauria pogut fer Rússia, fracassa. Manquen, per a la realització d'aquests ideals avui al món, totes les presuposicions ideològiques i sentimentals. No manca la força; manca la fe.

Ara assistim a un moviment internacional feixista. Que ningú vulgui interpretar-lo com un renaixement! El feixisme és l'escepticisme organitzat. La pàtria és la mesura de les coses, es una afirmació no gaire menys sofística que aquella segons la qual la mesura de les coses és l'home. Voldria que em sentissin els catalans que juguen amb aquesta ideologia decrèpita. A Catalunya, que no és avui encara res més que un gran infant! Deia Holderlin que la infantesa dels pobles no es pot escursar ni es pot saltar, perquè, deia, "aquell que no ha estat mai un infant perfecte, difícilment arribarà a éssre un home perfecte". Tingueu cura de no enverinar la infantesa de la nostra pàtria amb les savieses cíniques de països vells que potser travessen una crisi, potser (no ho voldria creure!) manifesten amb això símptomes d'haverse sobreviscut.

Idealisme, utòpies inactuals... Està bé. Arreu del món s'estan fent uns magnífics exercicis de menyspreu dels homes i dels ideals en la història. Hi ha com una competència per veure qui dóna una interpretació més baixa als esdeveniments. Amics positivistes, el vostre snobisme pot vantar-se de tenir la ideologia de l'hora actual. Però ve un dia que els òrgans dels homes receptors de les idees generals, de les ideologies no solament vàlides per mi i per la meva pàtria, sinó també per tu i per la teva pàtria, s'afinen, es tornen sensibles al més mínim contacte i es produeix al món una meravellosa girada que no es pot explicar més que amb aquells mots hegelians que us horroritzen tant: esperit del món, progrés, llibertat, "magnífica sortida de sol".

Compte, amics positivistes, amb les utopies que us poden donar encara molts mals-decap! Malauradament per ara, podeu estar tranquils. El món és en un estat de depressió i d'escepticisme i durant molt de temps us deixarà fer. L'episodi de la Ruhr contra una Alemanya on la revolució hagués estat quelcom més que una comèdia, on realment hagués estat liquidat *l'esperit i els homes de 1914* potser hauria fet commoure el món; però, ara, per tothom és clar que cap dels dos enemics porta una ideologia pura i generosa. I que, probablement, el que té la consciència menys neta és l'atacat.

Hom no pot deixar de pensar: *aquest estat de depressió i d'escepticisme és el senyal de la posta definitiva de la nostra època? O bé després de la posta apareixerà la nova "magnífica sortida de sol"?* No ho sé. El que sé és que convé estar preparat per si això ens arriba. Car aleshores haber fingut una ideologia noble i generosa de valor universal, pot ésser no solament justificada en ella mateixa, sinó àdhuc (i amb això potser sí que arribaré a commoure els utilitaristes a ultrança) de gran utilitat. Caldria que els nostres nacionalistes no oblidessin aquestes coses elementals.

Joan Crexells

Berlín, abril 1923.

La situació a Europa

Es dóna com a segur que els Governs francès i belga presentaran aviat un nou pla de reparacions comportant el pagament de bons A i B per valor de 50,000 milions de marcs or. França en cobraria 26,000 milions, Bèlgica [illegible],000, Anglaterra un 22 per 100 i Itàlia un [illegible] per 100. El pagament seria en [illegible] anys i es faria a base d'un empréstit internacional.

FINANCES I COMERÇ

COTITZACIONS DEL DIA 18 D'ABRIL DE 1923

BORSÍ MATÍ

	Obs.	Alt	Baix	Tanc
Norts	72'80	72'85	72'60	72'75
Alacants	72'55			72'55
F. C. Metrop.	180'50	180'50	183'75	182'75
Gran Metrop.	152'	152'	153'75	153'75
Aigües	124'50	124'50	125'50	125'50

BORSÍ NIT

	Obs.	Alt	Baix	Tanc
Norts	72'95	72'85	72'50	72'80
Alacants	72'70			72'70
F. C. Metrop.	181'25	181'50	181'25	181'50
Gran Metrop.	93'15	93'15	93'	93'
Aigües	65'25			65'25

DIVISES ESTRANGERES

Francs	43'05
Suissos	118'50
Belgues	37'15
Lires	32'20
Lliures	30'41
Dollars	6'62
Marcs	0'03 1/2
Corones	0'01 1/2
C Chec-Slovacs.	

BORSA DE MADRID

	Con.	Firm	Prox.
Interiors	71'20		
Amortizable 4 %	90'		
" 5 %	96'30		
Exterior 4 %	86'60		
Banc Espanya	587'		
" Esp. de Crèdit	150		
Banc Esp. Rio Plata	236		
Tabacs	250		
Sucres pref.	93'75		
Sucres ord.	41'50		
Cèdules	89'50		
Norts	363'		
Alacants	362'50		
Francs	43'50		
Liras	30'50		

BORSA DE PARÍS

Londres	714'25	70'20
Bèlgica	86'39	
Espanya	235'	234'50
Holanda	600'50	
Itàlia	75'50	75'85
New York	153'45	15'20
Portugal		
Suècia	405'50	
Suissa	277'75	277'25
Argentina	560'	
Brasil		
Grècia		
Noruega	275'50	
Dinamarca	288'75	
Berlín	00'550	005'25
Viena		
Praga	45'80	

CANVI DE L'OR

Monedes or Alfons	124'
" Isabel	122'50
" unser	123'50
" petites	123'50
" franceses	123'50
" lliures	31'
" dollars	6'40

SUCRES

New York	Tanca 00 abril
Maig	.606
Juliol	.227
Setembre	.641
Desembre	.607
New York	**Obert 00 abril**
Juliol	
Desembre	

CAFÈS

New York	Tanca 00 abril
Disponible	11'1/4
Maig	.913
Juliol	.855
Setembre	.797
Octubre	.777
Desembre	.761

MERCAT DE COTONS

Cotitzacions del 17 d'abril 1923

	Disp.	Maig	Juliol	Oct.	Dbre.	Gener	Març
NEW YORK							
Tanca anterior							
Obertura		28'68	27'90	25'05	24'52		
Segon telegrama		28'49	27'71	24'88	24'40		
Tanca		28'53	2'777	24'95	24'48		
LIVERPOOL							
Tanca anterior		14'87	14'53	13'51	12'90		[illegible]
Obertura		15'00	14'77	13'66	13'14		
Segon telegrama		14'98	14'72	13'60			
Tanca		14'91	14'68	13'51	13'06		[illegible]
NEW ORLEANS							
Tanca anterior							
Obertura							
Segon telegrama							
Tanca	28'	27'66	27'60				

BORSA TARDA

	Obs.	Alt	Baix	Tanc
Norts	72'80	72'80	72'75	72'80
Alacants	72'60			72'60
Colonials	65'15	65'25	65'	65'15
F. Madrilenys	93'	93'25	93'	93'15
Autòmnibus	125'80	126'50	125'	126'50
Gran Metrop.	153'	153'50	152'50	153'
F. C. Metrop.	184'50	184'50	181'50	181'75
Aigües	125'50	125'75	125'	125'

BORSA DE LONDRES

Cèdules argent.	40	Chile	37'90
Exterior	72'50	Berlín	139'500
França	71'08	Copenhage	216'15
Nova York	465'50	Yokohama	21'12
Espanya	303'95	Bèlgica	82'55
Suissa	25'66	Noruega	250'75
Holanda	118'75		
Itàlia	94'62		
Suecia	174'85		
Portugal	234		
Argentina	42'27		
Montevideo	43'37		

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

	Antor.	Corrnt.
Empréstit 1914	74'25	74'50
" 1920	74'50	74'15
C. C. Comunal	74'	

DIPUTACIÓ BARCELONA

	Antor.	Corrnt.
Emp. 9.000.000	79'75	
" 5.000.000	79'50	
" 13.000.000 B	73'50	
" " C	78'15	79'

AJUNTAMENT BARCELONA

	Antor.	Corrnt.
Emissió 1903	80'	80'
" 1904	80'	80'
" 1905	87'	89'
" 1906 A	81'	
" 1906 B	88'75	80'85
" 1906 C	80'75	
" 1907 D	89'	
" 1910 D	79'75	
" 1912 B	79'23	
" 1912 E	75'50	75'50
" 1912 F	74'50	73'75
" 1913 B	78'75	
" 1916 B	78'85	
" 1917 B	79'15	
" 1918 B	79'15	79'25
" 1919 B	79'15	
" 1920 B	79'	
" 1921	99'	96'05
Eixample 1899	96'50	96'50
" 1907	88'75	
" 1913	86'50	86'50
Bons Reforma	81'85	81'75

PORTS

	Antor.	Corrnt.
Port de Barcelona	85'35	86'50
" Melill	100'25	
" Cevilla	94'75	
" Gijón-Musel	96'	

DEUTES DE L'ESTAT

	Antor.	Corrnt.
Interior 4 % A	71'40	71'40
" " B	71'40	71'35
" " C	71'15	71'40
" " D	70'40	71'30
" " E	71'40	71'40
" " F	71'30	71'35
" " G H	71'50	71'35
Exterior 4 % A	87'20	87'30
" " B	87'30	87'40
" " C	87'05	87'35
" " D	87'	87'
" " E	86'60	86'60
" " F	86'60	86'60
" " G H	87'50	88'
Amortitzable 4 % A	88'75	
" " B	90'25	
" " C	90'	
" " D	89'75	
" " E	90'	
" 5 % A	96'35	96'60
" " B	96'00	
" " C	96'70	
" " D	96'90	96'60
" " E	95'90	
" " F	96'80	
" 1917 A	96'70	96'35
" " B	96'55	96'50
" " C	96'55	96'25
" " D	96'60	
" " E	96'60	
" " F	96'45	
O. Tres. G. 1924 A	101'60	101'65
" " B	101'60	101'60
" F. A	102'85	102'75
" " B	102'85	102'20
" O. 1923 A	101'40	100'55
" " B	101'35	100'50

OBLIGACIONS FERROCARRILS

	Antor.	Corrnt.
Villalbes 4 %	76'	
Almanses 4 %	76'75	76'85
Osques 4 %	77'50	77'25
Tudela 5 %	88'	
Nord 1.ª hip. 3 %	63'75	63'75
" 2.ª	61'35	61'65
" 3.ª	63'50	
" 4.ª	63'	
" 5.ª	63'	
Pamplona	63'85	63'65
Priorat	66'	66'
Segovies	59'25	59'25
M. S. Joan	67'50	67'50
Astúries 1.ª	61'85	
" 2.ª	60'	60'
" 3.ª	60'26	60'
M.Z.A. A 5 %	90'75	98'50
" B 4 1/2 %	77'50	88'85
" C 4 %	71'50	71'30
" D 4 %	69'	69'
" E 4 1/2 %	77'25	77'
" F 5 %	86'50	86'50
" G 6 %	100'50	100'35
" 1.ª	99'15	99'75
" 2.ª	07'75	07'35
" 3.ª	67'75	67'
Fran. 1864 2 1/2 %	55'25	53'
" 1878 2 1/2 %	55'	55'15
Directes 2 1/4 %	52'75	
Reus-Roda 2 1/4 %	47'	
Lleides	65'25	65'50
Orenses fix 3 %	63'	63'
Càceres 5 %	88'	
" 4 %	71'	72'
" variable	24'50	34'50
Vasc Asturiana 1.ª	96'	
" 2.ª	96'	
Olot Girona 4 %	65'50	
" 5 %	65'	
Andalús 3 %	73'75	78'85
Secundaris 4 %	66'	
Manresa Berga 4 %	68'50	

OBLIGACIONS FERROCARRILS

	Antor.	Corrnt.
G. Gral. Tram. 4 %	79'50	
" " 5 %	53'75	
Tramvies BEO 5 %	98'	
" 4 %	76'25	
" St. And. 4 %	74'	
Sarrià-Barcel. 6 %	104'75	
Ferr. Catal. 5 %	89'75	90'
Ferr. catalans 6 %	98'75	98'75
Orenses var.	37'50	37'85

AIGUA, GAS I ELECTRICITAT

	Antor.	Corrnt.
C. Bar. E. 1900 5 %	90'	
" 1907 4 %	82'50	
" 1908 4 %	82'50	
" 1912 5 %	87'75	
" 1913 5 %	84'	84'75
" 1920 6 %	99'50	99'75
Aigües Barna. 3 %	97'75	
" 4 %	70'75	
" 3 %	87'75	
" 5 %	85'50	
" 6 %	100'50	100'50
Catal. G.-E. D 4 1/2	75'65	
" E 4 1/2	75'25	75'
" F 4 1/2	74'75	74'50
" G 6 0/0	93'	93'
" Bons 6 0/0	92'25	
Alum. pob. G 5 0/0		
" H 5 0/0	50'	
Energes. 5 0/0	98'50	88'50
" 6 0/0	95'25	95'35
" Bons 6 0/0	93'15	93'23
E. del Cinca 5 0/0	88'	
" 6 0/0	90'50	91'
E M de Ebre 5 0/0	75'	
S. P. F. Mot. 6 0/0	79'75	79'25
" Bons 7 0/0	84'75	
S. E. C. Elec. 6 0/0	91'	
H. A. Elect. 5 0/0	97'	
" 6 0/0	103'75	

AIGUA, GAS I ELECTRICITAT

	Antor.	Corrnt.
C. Fluit Elect. 6 0/0	92'50	92'50
C. Mall. Elect. 6 0/0	99'75	99'50
Manresana 5 0/0	88'75	
" 6 0/0	94'	
C. Gral. Elect. 6 0/0	61'25	

OBLIGACIONS VARIES

	Antor.	Corrnt.
Trasatlàntica 4 0/0	86'50	
" 5 0/0	99'	99'
" 6 0/0	103'85	104'25
Urgells var.	69'50	68'
T Filipines 4 1/2 %	99'	
Fabra Coats	80'	
Sucres 4 0/0	73'	
" estamp.	82'	
" Bons 6 0/0	98'	
Asland 5 0/0		
" pref.	85'	86'
" 6 0/0	96'75	96'75
" 7 0/0	101'	101'
Rec. del Ebre 4 0/0	85'25	
F. d'Obres 4 1/2 %	84'35	
" 5 0/0	83'50	84'
C. Cot. i Aut. 5 0/0	82'	
Unió Vidriera 5 0/0	75'	
Siemens 5 0/0	83'	
Carbs. Berga 4 1/2	64'25	
Cons. Naval 5 0/0	84'	
" Bons 6 0/0	100'25	
A. i Gracia A 7 0/0	100'	
" B 7 0/0	163'	
" A i T 7 0/0	94'	
Cons. i pavis. 6 0/0	93'50	93'
U. E. P. fun. 5 3/4	53'	
" 4 3/4	65'	
St. G. de Bers 6 0/0	84'	84'50
C. G. Carbons 6 0/0	105'	
Cases Barates 6 0/0	71'50	71'
Mines del Rif 6 0/0	85'	
" 4 0/0	50'	
T. Fran. Esp. 7 0/0	97'30	

ACCIONS

	Antor.	Corrnt.
Banc d'Espanya	549'	
Banc de Vilanova	56'	
Banc de Catalunya	100'	
Crèdit i Docks	172'50	

FERROCARRILS I TRAMVIES

	Antor.	Corrnt.
Sarrià Barcelona	100'	
Orense Vigo	19'50	
Manresa Berga	16'	
Andalusos	57'55	
Sur d'Espanya		
Vallad. M. Rioseco	6'	
Olot Girona	27'	
Mandara	75'	
C. Ferros. i Tramvs.	16'	
Canal Ebre		
Villena Alcoy	29'	

AIGUA, GAS I ELECTRICITAT

	Antor.	Corrnt.
Catalana D	70'00	
" E	77'	
" F pf. 5 0/0	97'	
" F pf. 6 0/0	97'50	[illegible]
Barcelonesa	126'	
Metal·lúrgica Ebre	110'	
La Electricitat Sus	58'	
Forces Motrius		
" O		
" P		
Const. Elèctriques		
Aigües Barna. O		
" diferid.		
C. H. A. Elect.	222'	
"	213'	
C. Fluit Elèctric	100'	
"	90'	

ACCIONS VARIES

	Antor.	Corrnt.
C. Gral. Tabacs F 1.ª	213'	
" F 2.ª	190'	
C. Trasatlàntica O	100'	
" P	129'	
Canal Urgell	13'50	
La Maquinista	40'	
Espanya Industrial	173'	
Hidro. del Ebre		
Sucrera del Segre O		
" P		
Gral. Telèfons O		
" P	91'	
C. Peninsular O		
" P	90'75	
C. d'Obres i Cons.	165'	
[illegible] Resinera		
[illegible]	122'	
Metal·lúrgica O		
" P	73'50	
[illegible]eres O	35'	
" P	80'	
[illegible] Propietaris	60'	
[illegible] Agrícoles	161'	
Unió Vidriera A	40'	
" B	70'	
[illegible] i Autos A	50'	
" B	50'	
[illegible] Elèctrics	97'	
[illegible] i pav. A B C D	55'	
" E	60'	
Omnibus S. A.	125'50	
[illegible] Suissa	200'	200'

ACCIONS VARIES

	Antor.	Corrnt.
[illegible] Alcoholera	75'	
[illegible] propietat	50'	
C. Transmedit.	50'	
S. A. Monegal	48'	
S. A. Damm	100'	
Catalana G. i Nav. A	100'	
" " B	150'	
Làmpara Z	90'	
Salat O	81'	
" P	67'	
Torras fer. i cons.	100'	
Manuf. suro	100'	
Astillers Tarrag. A	72'	
" B	72'	
Hotel Ritz	76'50	
Cartipers metàl·lics	120'	
La Bohemia A	98'	
" B	98'	
" C	98'	
S. A. Cros	150'	

MINES I CARBONS

	Antor.	Corrnt.
Carbonífera	20'50	
Hullera	158'	158'
M. i Sondeigs O	5'	
" P	5'	
Carbons elèctrics	190'	
Mines del Rif	235'	
Carbons Berga O	60'	
" P	100'	
S. Carbonera F	173'	
" O 1.ª	120'	
" O 2.ª	150'	
H. Minera	60'	
General de carbons	41'	
Unió Minera	45'	

BORSA DE PARÍS

	Antor.	Corrnt.
Interior esp.	161'50	
Exterior 4 0/0		
Banc Espanyol	520'	
Ac. Alacant	816'	
Ac. Andalusos		
Obs. " 1.ª		
Obs. " 2.ª		
Obs. Càceres var.	344'	[illegible]
Accions Nort		
" 1.ª	732'	[illegible]
Pamplona 1.ª	719'	[illegible]
Barcelona 1.ª		[illegible]
Astúries 1.ª	702'	[illegible]
" 2.ª	685'	
Tapas ellip.	24'74	[illegible]
Riotinto	27'90	[illegible]
Renta franc. 3 %	57'65	[illegible]
" " 5 %	76'60	[illegible]
Nort 2.ª sèrie	794'	
" 3.ª "		
" 4.ª "		
" 5.ª "		
Lleida		[illegible]
Astúries 3.ª	727'	[illegible]
Priorat		
Pamplona esp.	719'	[illegible]
València Utiel	693'	[illegible]
Alacant 2.ª		[illegible]
" 3.ª		[illegible]
Càceres acció		
Cordobès		[illegible]
Andalusos 1.ª var.		
" 2.ª "		
" 1917 3 %		
Badajoz	10'75	[illegible]
Céd. Argent.		[illegible]

MERCATS

Del Centre Industrial

Ministre d'Hisenda. — Madrid. — Alarmats puja injustificada del sucre, menaçant interessos generals consumidor i indústries derivades, preguem V. E. eridi atenció fabricants a l'objecte d'evitar segueixi actuant especulació.— Per Agrupació Fabricants de Dolços, Ferran Mauri.

Mercat de Tàrrega

Al mercat verificat avui, dia de la dna, en aquesta plaça, han regit els següents preus:

Blats blancs, de 46'50 a 47.
Idem roig força, de 47 a 47'50.
Ordi, de 34 a 35.
Moresc, de 39 a 40.
Favons, de 54 a 55.
Allals, de 16 a 17.
Preus per pessetes els 100 quilos.
Vins del país, de 13 a 15.
Idem d'Aragó, de 30 a 35.
Acohol, de 290 a 250.
Misteles, de 70 a 75.
Anissats, de 120 a 220.
Preus per pessetes els 100 litres.
Olis, a 7 pessetes quartà.
Ous, a 1'75 la dotzena.

Mercat de Balaguer

Ordi, a 16 pessetes.
Civada, a 13'50.
Faves, a 27.
Favons, a 27.
Moresc, a 19.
Veces, a 30.
Mongetes, a 20.
Preus per 80 litres.
Blat roig, a 27 pessetes els 55 quilos.
Idem blanc, a 26 idem idem.
Farina, a 62'50 els 100.
Idem baixa, a 45 idem.
Quarta, a 20 els 60.
Menudes, a 10'50 els 35.
Segonet, a 8'50 els 25.
Idem més ampla, a 3'50 els 20.
Cànem rama primera blanc, a 1'75 el quilo.
Idem idem segona, a 1'50.
Bri canal primera, a 2'60.
Idem idem segona, a 2'40.
Estopa primera, a 2'15.
Idem segona, a 1'50.
Oli extra fruitat, a 21'50 els 12 quilos.
Oli primera, a 20'50 els 12 idem.
Oli corrent, a 19'50 els 12 idem.
Mercat encalmat, degut a les plujes.

SOLER i TORRA G.MANS
BANQUERS
RAMBLA DELS ESTUDIS, 13, i BONSUCCES, 1
VALORS - CUPONS - GIRS - CANVI
Negociem el cupó del
Deute Amortitzable 5 per cent
venciment 15 de maig

BANC DE BARCELONA
Aquest Banc a la seva Central i a la Sucursal número 1, continua realitzant les operacions de Compra i Venda de Valors, Renovacions, Conversions, Canvis, Agregació de Fulles de cupons i Revisió de llistes d'amortitzacions.
Admeten dipòsits i tota mena de valors

Dr. BREMON Raigs X. Radiografia instantània visceral; id. estereoscòpica. Radioteràpia. Bruch, 46, de 4 a 6

SORDS NAS, COLL I ORELLES curació de les supuracions y sórderes per cròniques que siguin. Dr. Massot, Bruch, 34. Operacions a preus mòdics. V. d.ª

GASETA LOCAL

Sants d'avui: Sant Lleó IX, papa, i Sants Vicens i Rufo, màrtirs.

Primeres Comunions
Devocionaris. Recordatoris, presents. Llibreria Subirana, Portaferrissa, 14

La Secció de Propaganda i Excursions de l'Ateneu Obrer del districte segon, farà una excursió al Figaró, diumenge vinent. Lloc de reunió: Estació del Nord, a dos quarts de sis del matí. Cal portar-se la minestra. Despeses de tren, 3'50 pessetes, anada i tornada.

PARAIGÜES CLAPES
Ferran, 11, casa

Ha sortit cap a Reus, per prendre part a la Setmana Catequística que s'està celebrant a l'esmentada ciutat, el culte propagandista de l'Obra del Bon Mot, Ivon l'Escop, el qual té anunciades per als dies 20 i 21, dues conferències sobre la gravetat del renec i els seus remeis, en la família i en la societat.

Diumenge se celebrarà, a Piera, un important acte del Bon Mot, en el qual prendran part els distingits oradors, senyors Ferran Solà i Josep Campmany, de l'Obra del Bon Mot de Barcelona.

Ha quedat tancat el Concurs de cartells, en pro de la cultura del llenguatge, que pel nombre i qualitat de les obres rebudes promet revestir importància.

Pastilles Laxants Prats

En virtut d'adaptació als estatuts reformats en reunió general del dia 15 del corrent, la junta directiva de la Societat Protectora d'Animals i Plantes de Catalunya ha quedat constituïda de la següent manera:

President, En Rafel Masporn Gravat; Vice-president primer, En Alexandre Fàbregas; Vice-president segon, En Linus Corominas; Tresorer, En Ramon Tomàs Alayo; Comptador, En Manuel Ribé; Arxiver-bibliotecari, En Joan Gassol; Assessor tècnic, En Josep Mas Alemany; Vocals, En Josep Pavón, Na Remei Semis de Viñas, En Pau Vidal Balaguer, Na Llorença Gispert, vídua de Nicolau, En Martí Puig Galceran, Na Anna Senyé, Na Dolors Saldes, En Lluís Aymà; Secretari general, En Josep M. Rovira.

RESTAURANT ROYAL
Saló de Te
cada dia te dansant de 5 a 2/4 de 8, i dinar a l'americana, de 9 a 11.

A l'establiment fotogràfic dels senyors Baltà i Riba, carrer de Ferran, número 21, estan exposats els premis destinats al Concurs fotogràfic Sant Jordi, organitzat per la Secció Especial de Fotografia del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria.

Caramels "PIROPOS"

Demà, dijous, a les deu de la nit, donarà el doctor Antich, en la sala-teatre de l'Esquerra de l'Eixample, Aribau, 21, la segona de les conferències sobre "Humanitisme", desenrotllant el tema "Llei del Univers". La següent se celebrarà el dia 26 en el mateix local, versant sobre "Llei de la Vida".

FRY'S CACAUS XACOLATES BOMBONS

Ha desaparegut el nen de set anys Miquel Burillo Parra, habitant a l'Arc del Teatre, 56, tercer. Anava amb calces de vellut i un davantal ratllat; no sap dir l'adreça dels seus pares i amb prou feines el seu nom.

El qui en sàpiga quelcom pot notificar-ho a casa del nen desaparegut o a la Direcció de la Guarda Urbana, localitzada a la planta baixa de les Cases Consistorials.

Sangrà Tel. 1475 A. Pelai, 11 Banyeras

Avui, dijous, a les 10 de la nit, al Centre Excursionista de Catalunya tindrà lloc, organitzada per la Secció de Fotografia, la quinta conferència del cicle, la qual anirà a càrrec del senyor Rafel Garriga, el que tractarà: "Manipulacions fotogràfiques".

CAMISERIA SANS
Boqueria, 32
Gran assortit en corbates

Dr. Comendador Tractament preventiu i curatiu de la tuberculosi pulmonar per esterilització directa mitjançant inhalacions policàlciques. Fidel reproducció de l'atmosfera dels forns de calç. Mètode del professor Courtière, comunicat a l'Acadèmia de Medicina de París i reconegut com el més eficaç.

La Societat Mèdico-Farmacèutica dels Sants Cosme i Damià comunica als seus consocis que ha resolt assistir a les notables conferències que dóna tots els dies, a les set del vespre, a la sala doctoral d'aquesta Universitat, el reverend P. Agustí Gemelli, Fr. metge, rector de la Universitat Catòlica de Milà, pel qual motiu no hi haurà sessió pública ordinària avui dijous.

Indio Rosa
Es el millor paper de fumar

La documentada ressenya que de l'anada a París i camp de batalla del Gremi de Viatjants i Corredors del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria que publicàvem ahir, venia autoritzada amb la signatura del president de l'esmentat gremi, N'Antoni Nadal.

SASTRERIA STANDARD. Elegància i Economia. Colomb, 2.

D'ordre del governador, s'anuncia al públic perquè en el termini de trenta dies, es puguin presentar reclamacions per escrit al govern civil, a l'autorització que el senyor Marian Bordas i altres sol·liciten per installar al port d'aquesta capital una plataforma flotant per a un pavelló destinat a Club Experimental de Cria i Pesca, a fi de fer estudis relatius a la vida i multiplicació de muscles, crustacis i peixos, i la installació d'un observatori marítim.

Si encara no useu la làmpara
VULCAN 1/2 WAT
assageu-la i l'adoptareu
Rambla Flors 26, botiga

Ahir al matí va arribar a Barcelona l'ex-governador civil d'aquesta ciutat, En Severià Martínez Anido. Fou rebut a l'estació de França per alguns de la família i amics particulars.

A la tarda visità el capità general senyor marquès d'Estella, celebrant una llarguíssima conferència.

El senyor Martínez Anido, segons va manifestar, té el propòsit de romandre una temporada a Barcelona.

Plises i Calats-Merceria Bonet, Claris, 15

El nen Tomàs Nicolau Sanxo, travessant el Passeig de la Duana, fou atropellat per un automòbil, el qual li va trencà el braç dret i li produí algunes ferides a la cara.

Ahir fou detingut un individu, anomenat Antoni Arango, el qual portava, en un carretó de mà, un armari mirall que un senyor anomenat Enr[illegible] de los Huertos reconegué com a su[illegible] Va dir que l'armari fou empe[illegible] casa seva sense el seu consentim[illegible]

Els nois Josep Alcaraz Deusdat [illegible] Joan Manansé Cuxart, jugant amb u[illegible] vagoneta que uns obrers havien de[illegible]xat un moment per efectuar una a[illegible]tra tasca, van prendre mal. L'Alcaraz es produí una ferida al peu dret; e[illegible] Manansé es trencà la cama esquerra. El darrer fou traslladat a l'Hospital Clínic.

JOIES VILANOVA UNID[illegible]

La Joventut Nacionalista "La Fal[illegible]" prega als seus socis que passin p[illegible] l'estatge de la Joventut, dissabte la nit, per informar-los de l'actuaci[illegible] d'aquesta entitat davant les vin[illegible] eleccions.

Pis principal o primer, fins a un màxim de 500 pessetes mensuals, per entitat nacionalista, situat entre els carrers d'Aragó, Rambla de Catalunya, Fontanella i Llúria, se sol·licita.
Enviar ofertes a l'administració de La Publicitat, Sr. Ll. J.

Anuncis Oficials

COLONIA AGRICOLA DEL MONT ALGAIDA, SANLUCAR DE BARRAMEDA (Càdiz)

CONCURS

S'obre concurs públic per a la construcció d'un celler cooperatiu i subministre dels mecanismes necessaris per a l'elaboració de vi blanc.

Els concursants hauran de presentar llurs plecs de condicions abans de l'1 de maig del present any, a la Direcció d'aquesta Colònia, on es facilitaran les bases a què ha d'ajustar-se el concurs.

La qual cosa es fa pública per a general coneixement. L'enginyer-director, Joan J. Fernàndez Urquiza.

Llet condensada
EL PAGES

CHAVES I PUIGBERT, S. en C.
BANCA, CANVI, VALORS
Rambla del Centre, núm. 6
Telèfons 1230-1231 A.

PANYERIA
Per a senyors, senyores i nens
LA TEXTIL CATALANA
(nom registrat)
Immens assortit en totes les classes. Venem únicament classes superiors a preus limitadíssims
RECLAM
Per a aquesta temporada
Corte de vestit estam superior, fils doblats i en fibres rentables, a Ptes. 45 els 3 es metres. Venem exclussivament al detall. Plaça de l'Angel, 1; Gran Via Layetana, 29

J. de Llobet Metge agregat dels Hospitals de P[illegible]ris. Gola, Nas i Orelles. Consulta [illegible] 3 a 5. Consulta econòmica de 12 a 2. Rbla. de les Flors, 4, prim[illegible]

Malalties del Estòmac es curen radicalment amb
GASTROBIOL ROSSELL
Dipòsit: Farmàcia Internacional. Rambla del Centre, 17

LES REGIONS OCUPADES

Un probable pla franco-belga de reparacions a base d'un emprèstit internacional

Es fa més activa la resistència dels minaires a la Ruhr
Alemanya no pot pagar i transmet argent a Holanda

París, 17. — S'assegura per bon conducte que França i Bélgica no tardaran gaire a posar-se d'acord sobre un pla de reparacions, les gran línies del qual són les següents:

Alemanya haurà de lliurar bons A. i B. per valor de 50.000 milions de marcs or, dels quals el cinquanta dos per cent correspon a França, o sigui 26.000 milions; el vuit per cent a Bélgica, o sigui 4.000 milions; el 22 per cent a la Gran Bretanya i un deu per cent a Itàlia.

Els bons C. no seran emesos i serviran de compensació als deutes interaliats, segons els termes de l'estat de pagaments de cinc de maig de 1921. Alemanya podrà pagar en un termini màxim de uns 35 anys, o sigui prop de mil cinc cents milions anuals Però com que l'evacuació de la Ruhr ha d'ésser proporcionada als seus pagaments, el Govern alemany, per recuperar progressivament la garantia econòmica que està en poder dels aliats, tindrà interès en pagar el més ràpidament possible, especialment provocant un emprèstit internacional. — Radio.

LA RESISTENCIA DELS MINAIRES PREN UN CAIRE MES SERIOS

Dusseldorf, 18. — La resistencia contra l'ocupació ha entrat en una fase més seriosa. Per primera vegada els obrers han abandonat els treballs de vigilancia. Fins aleshores els manaires havien deixat en el llons els cavalls i tenien cura de la conservació de la mina.

En el pou Huberd, de la mina Reina Isabel, pertanyent als germans Mannesmann, l'equip enjarregat dels treballs de conservació s'ha negat a descendir, a conseqüència d'una diferència amb el comandament francès. Si es generalitza aquelsa manera 'obrar causarà grans danys a les mines.—Radio.

L'ESTABILITZACIO DEL MARC PLATA ALEMANYA A HOLANDA

París, 18. — Comuniquen de Berlin al "Journale" que, amb l'objecte de prosseguir l'acció empresa per a l'estabilització del marc, el Reichsbank ha expedit a la Banca Nacional d'Holanda cinc vagons de lingots de plata. — Havas.

L'EXPLOTACIO DE LA RUHR
LES ENTREVISTES ENTRE ELS MINISTRES FRANCESOS I BELGUES

Dusseldorf, 18. — El ministre d'Obres públiques francès senyor Le Troequer, visità ahir les instal.lacions muntades en les estacions d'aquesta regió, donant-se compte del constant lliurament del carbó i cok exigits. El nombre de tones transportades, que fou de 500 el 19 de març passat, és en l'actualitat de 6.000.

Els ministres de la Guerra francès i belga senyors Maginot i Deveze conferenciaren amb els generals de les tropes d'ocupació sobre els efectius de les regions respectives i fixant les mesures a prendre per a l'execució del programa coercitiu que ha d'obligar al Reich al pagament de les reparacions.

El ministre de Finances francès senyor De Lasteyrie i el senyor Gault, cap de Gabinet del senyor Theunis, celebraren una conferència per a tractar de les qüestions relatives a la comptabilitat en ferrocarrils.—Havas.

Dusseldorf, 18. — Gracies al nou repartiment de l'exercit del Rhin, el lliurament de la classe de 1921 no implicarà cap disminució en els efectius francesos a la Ruhr—Havas.

LES AUTORITATS BELGUES SEAN INCAUTAT DE TRENTA MILIONS D'MARCS DE LA CAIXA MUNICIPAL DE DUISBURG

Duisburg, 18. — Les autoritats belgues s'han incautat de trenta milions de marcs que hi havia a la caixa municipal.

Aquesta determinació ha estat conseqüència de la negativa de la ciutat a pagar la multa de 75 milions de marcs que li fou imposada per un acte de sabotatge.

Han estat tallats tots els fils telefònics de la casa de l'Ajuntament d'aquesta ciutat per haver descobert les autoritats belgues que llur central telefònica tenia una línia clandestina que preslava servei a les autoritats alemanyes i a determinats periódics.—Havas.

ESTAFADORS ALEMANYS DETINGUTS

Essen, 18. — La policia francesa ha detingut dos alemanys que es feien passar per agents de policia secreta francesa i esporuguienda gent amb el propósit de treure'ls diner.—Havas.

EL MINISTRE BAVERES DE L'INTERIOR VOL AFAVORIR ELS NACIONALISTES

Munic, 13. — Davant la comissió de Finances del Landtag, el ministre de l'Interior ha declarat que el Govern dirigirà els seus esforços perquè siguin abrogades les lleis d'excepció votades després de l'assasinat de Rathenau.

Afegí que els exercicis que practiquen les organitzacions de la dreta no són en si criticables però poden suscitar dificultats a l'exterior.—Havas.

LORD CURZON PARLARA DE LA SITUACIO D'EUROPA ALS LORDS

Londres, 18.—S'anuncia que Lord Curzon pronunciarà en la sessió del divendres de la Cambra dels Lords un important discurs sobre la situació general d'Europa.—Radio.

A S. DE NACIONS I LA QUESTIO DEL SARRE

Ginebra, 18.—El Govern del Sarre, per contestar les provocacions i maneigs del Reichs sobre el territori del Sarre, s'ha vist precisat a redactar una ordenança, que per ara no és sinó provisional, inspirada en el text i en l'esperit de la Llei d'Imperi per a la protecció de la República alemanya.

Al sí de la Societat de Nacions han formulat llur protesta respecte a aquest particular determinats elements alemanys. El text de tals protestes, segons usualment s'ha vingut fent en casos anàlogs, havia únicament d'ésser distribuit entre els membres de la Societat de Nacions, però no figura a l'ordre del dia de l'actual consell.

Aquesta iniciativa del Govern suec en aquest afer ha estat interpretada en el sentit d'haver-se tractat de realitzar un esforç encaminat a manifestar certs dubtes sobre la valor d'importants actes del Govern del Sarre; per altra banda, l'esmentada actitud és considerada com de naturalesa capaç d'afeblir l'autoritat del susdit Govern en el moment que l'actitud d'Alemanya al Sarre i la Ruhr exigeixin una atenció, una vigilància i una energia extraordinàries per part dels Governs responsables del manteniment de l'ordre i de la conservació de la pau.—Havas.

DESPRES DE L'ATEMPTAT CONTRA EL MINISTRE DEVEZE

Coblença, 18.—A conseqüència de l'atemptat comès ahir contra un tren, el senyor Deveze ha ordenat l'expulsió del personal alemany de l'estació de Rouheide, i prohibit la circulació, al vespre, entre Aix-La-Chapelle i la frontera.—Havas.

LA QUESTIO DE ES PATENTS ALEMANYES

París, 18.—Segons els diaris, la comissió interministerial encarregada d'indicar les patents alemanyes concedides a França i que poden ésser utilitzades per aquesta nació, de conformitat amb el Tractat de Versalles, ha decidit aplicar d'urgència aquesta mesura respecte a la patent Meissner, relativa a técnica radioelèctrica.—Havas.

DECLARACIONS DEL MINISTRE DE LA GUERRA FRANCES

París, 19.—El ministre de la Guerra, M. Maginot que, com se sap, acaba de tornar de la Ruhr, ha fet entre altres les següents declaracions:

Duc impressions excel.lents per tots conceptes del meu viatge.

Hem estat completament d'acord amb el meu col.lega belga senyor Deveze respecte de l'aplicació dels mitjans precisos per donar ple compliment i eficàcia, durant el temps que fos necessari, al programa coercitiu que per tal d'aconseguir les reparacions s'estan portant a cap actualment.

Per altra banda, en ço que es refereix al licenciament dels vint-i-dos mil homes pertanyents al cupus de 1921 que són al Rhin i que han d'ésser licenciats a comptar del 20 de maig vinent, ens havem posat d'acord el senyor Deveze i jo per tal que, mitjançant determinades modificacions en la forma com estan repartides les forces d'ocupació franco-belgues, no hagi de romandre abandonat cap dels punts ocupats.

Mercès a això, doncs, s'equivoquen molt els alemanys en creure i dir, com han dit, que el licenciament d'aquests 22.000 homes ens obligaria a afluixar el nostre cercle, i per tant disminuir la intensitta de la nostra actuació.—Havas.

LA S. DE N.

LA LLIURE IRLANDA SERÀ CONVOCADA A LA CONFERENCIA SOBRE DUANES

— :o: —

Ginebra, 18. — Irlanda serà convocada als treballs de la Conferència de la Societat de Nacions sobre les formalitats duaneres. Aquesta Conferència se celebrarà el dia 15 d'octubre.—Havas.

EL CONSELL DE LA S. DE NACIONS

Ginebra, 18. — El Consell de la Societat de Nacions, a instància, primer del representant de la Gran Bretanya i després del representant d'Espanya senyor Quiñones, ha pres l'acord de sobresseir la qüestió referent a la demanda dirigida a la Societat de Nacions per l'Associació internacional de protecció a la infància.

El Consell de la Societat de Nacions, oïdes les explicacions formulades pels representants d'Hongria i Txecoslovàquia sobre la solució del litigi plantejat en fixar les noves fronteres, ha acordat estudiar més detingudament l'assumpte i ajornar, per tant, el veredicte per a una altra sessió.—Havas.

DE FRANÇA

L'ASSALT DE "L'ERE NOUVELLE"
LA SENTENCIA DEL TRIBUNAL CORRECCIONAL

— :o: —

París, 18. — Davant la sala del correccional de l'Audiència s'ha vist la causa incoada contra alguns "camelots du Roi" per haver assaltat la redacció del periòdic "L'Ere Nouvelle", causant-hi destroces.

Un d'ells ha estat condemnat a quatre mesos de presó, pagament de 500 francs en concepte de multa i 6.500 per danys.

Els altres encartats en la causa, han estat absolts.

Un altre "camelot" processat per haver pegat a un policia, ha estat condemnat a cent francs de multa i quatre mesos de presó correccional.—Havas.

LES CURSES D'ENGHIEN
ACCIDENT MORTAL

Enghien, 18. — El joquei Partrement portant el cavall "Field Marshal", sofrí una caiguda amb tan mala sort que morí en ésser transportat a l'Hospital. —Havas.

LA VAGA DE LILLE S'EXTEN

Lille, 18. — La vaga del ram tèxtil s'ha generalitzat a totes les manufactures.—Havas.

D'ITALIA

EL CONGRÉS SOCIALISTA DE MILÀ REBUTJA LES CONDICIONS DE MOSCOU

— :o: —

Milà, 18. — Ha terminat les seves sessions el congrés socialista.

Per 5.361 vots contra 3.698, fou adoptada una moció antifusionista, renovant l'adhesió al prógrama de Livorno i rebutjant les condicions de Moscou per a una fusió social-comunista.—Havas.

EL FEIXISME CONTRA EL SOCIALISME

EL GOVERN ITALIA HA DECIDIT NO CONSIDERAR EL PRIMER DE MAIO COM A FESTA PUBLICA

Roma, 18. — El Govern italià acaba de decidir que el primer de maig no serà considerat d'ací endavant a Itàlia com una festa pública, com ho havia estat fins ara. Des d'aquest any la festa que serà considerada com a nacional és la del 21 d'abril, aniversari de la fundació de Roma.—Radio.

LES QUESTIONS D'ORIENT

Els delegats nordamericans a Lausana sostindran la concessió al consorci Chester

La delegació turca cap a Lausana :: L'acció anglesa a Messopotàmia : Un comissari civil francès a Siria

Londres, 18.—A la Cambra dels Comuns ha declarat el ministre d'Afers estrangers que Nordamèrica trametrà una representació a la conferència de Lausana, però que l'esmentada delegació tindrà el mateix caràcter que la de la delegació tramesa a la Conferència anterior.—Radio.

Nova York, 18. — Comuniquen de Washington que el secretari d'Estat ha donat instruccions formals a Mr. Child i a Mr Joseph Grew, ministre nordamericà a Suissa i tots dos observadors nordamericans a la Conferència de Lausana, per tal que defensin la concessió Chester.

Mr. Hughes consentirà en sotmetre a un arbitratge qualsevol qüestió que no pugui ésser resolta d'altra manera, però considera que té el deure de protegir els interessos del consorci Chester de la mateixa manera que els de qualsevol súbdit nordamericà a l'estranger.—Radio.

Nova York, 18. — El New York Hersld" declara que el cap de l'Estat no ha contestat encara la nota francesa respecte de les concessions turques al consorci Chester, l'actitud dels Estats Units es limitarà, per ara, a una declaració oficial dient que els Estats Units continuaran essent favorables a la política de porta oberta a Turquia. —Radio.

LA DELEGACIO TURCA CAP A LAUSANA

Constantinoble, 18.—Avui, dimecres, marxarà cap a Lausana, amb la resta de la delegació turca, Ismet-Paixà, el qual arribà abans d'ahir a Constantinoble.—Radio.

Constantinoble, 18. — Ismet-paixà i els altres delegats turcs han sortit avui cap a Lausana, amb l'objecte de prendre part en les deliberacions de la Conferència de la pau.—Havas.

ELS SOVIETS NO SERAN INVITATS A LA CONFERENCIA DE LAUSANA

Londres, 18.—Lord Curzon ha declarat que a la Conferència de Lausana no hi seran invitats els Soviets, puix en l'esmentada conferència no serà tractada la qüestió dels estrets, única que interessa directament a Rússia.—Radio.

L'ASSEMBLEA NACIONAL AGREUJA LA SITUACIO DELS CONDEMNATS PER ALTA TRAICIO

Constantinoble, 18.—La gran Assemblea nacional d'Angora ha terminat els seus treballs aprovant una llei que agreuja les penes imposades als condemnats per alta traició.—Radio.

LES OPERACIONS A MESSOPOTAMIA :: L'AVIACIO ANGLESA

Constantinoble, 18. — Una nombrosa esquadreta d'avions britànics ha bombardejat nombroses poblets a Sulei Manieh. Els habitants fugiren al camp.

Segons el corresponsal a Constantinoble de l'Agència Reuter, es tracta d'una operació de càstig contra el Sheik Mahmud, qui, d'acord amb els turcs, continua la campanya d'intrigues contra Messopotàmia.—Havas.

París, 18. — En el centres ben informats s'assegura que decididament el general Gourand no tornarà a Siria i que aviat serà nomenat un Alt comissari civil.—Radio.

EL GOVERN ALEMANY CONDEMNA L'EXECUCIO DEL BISBE BUTKIWICZ... PERÒ ACCEPTA EL FET CONSUMAT I VOL APROFITAR-SE'N

Riga, 18. — El representant d'Alemanya a Moscou ha comunicat al Govern dels Soviets que el Govern alemany condemna l'execució del bisbe Butkiewicz, però que davant dels fets consumats desitjari que el substitut de l'esmentat prelat fos d'origen alemany i no polonès.—Radio.

UNA PROCLAMA DEL PARTIT MONARQUIC RUS .:. EL GRAN DUC NICOLAS VOL RESTABLIR EL TRON

Belgrad, 18.—El diari "Balkan" publica una proclama del partit monàrquic rus en la qual es diu que l'ex-general en cap dels exèrcits imperials, gran Duc Nicolau, estroba davant del moviment que vol restaurar l'Imperi de Rússia sota el ceptre del Zar llegitim.—Radio.

EL PROCES CONTRA EL PATRIARCA TIKHON .:. ES CREU QUE NO SERA CONDEMNAT A MORT

Moscou, 18.—El Govern ha decidit que la vista del procés contra el patriarca Tikhon tingui lloc a darrers del corrent més. Les generals protestes suscitades a l'estranger davant la persecució religiosa realitzada pels soviets ha impressionat a aquests, per la qual causa s'assegura que el patriarca Tikhon no serà condemnat a mort.—Radio.

ELS PERILLS DE LA MORT DE LENIN :: EL GOVERN DELS SOVIETS TEM CADA VEGADA MES UN AIXECAMENT DEL POBLE

París, 18. — De les notícies que arriben de Rússia sembla desprendre's que el Govern dels Soviets tem cada vegada més un aixecament del poble en l'eventualitat de la mort de Lenin.

De Moscou comuniquen que totes les tropes d'aquella guarnició estan sobre les armes i que les forces militars de la Txeca estan aquarterades des de la recaiguda de Lenin.

Tropes recollides entre les més segures estan preparades per contenir amb el major rigor l'aixecament esperat. Han col.locat ametralladores sore els terrats dels edificis immediats al Kremlin.

Hi han també altres petits llocs emboscats en diferents barris, si bé a la més petita manifestació els insurrectes serien fatalment ametrallats abans d'aconseguir cap de llurs objectius.—Radio.

NOTICIES DE MADRID

Les responsabilitats militars

Vint-i-dos processats davant el Suprem de G. i M.

— :o: —

A les onze del matí s'ha reunit el Consell Suprem de Guerra i Marina, amb assistència de tot el personal d'aquest, vestint uniforme, i efectuant-se la jura del nou conseller, general de divisió Bellod.

En acabar l'acte, s'ha reunit la Sala de Justícia, presidida pel general Aguilera, per a procedir a la celebració del Consell de guerra per a fallar la causa instruïda per existència en el tercer dipósit de Remunta (Ecija) d'uns fons particular.

Ha actuat com a fiscal l'auditor general don Adolf Trapaga, i com a relator l'auditor de l'Armada don Ferran Berenguer.

Aquest ha donat lectura a l'apuntament del sumari i del plenari, que ha durat dues hores.

A la una de la tarda s'ha suspès la vista, per a reprendre-la a les quatre.

En aquesta segona part es donarà lectura a l'acusació fiscal i després els catorze defensors llegiran llurs discursos.

Entre els processats hi ha un tinent general, un general de brigada, un coronel i dos tinents coronels.

La resta, fins a 17, són oficials.

LA JORNADA MINISTERIAL

El cap del Govern ha rebut avui, entre altres visites, la del comte de Sagasta.

En parlar amb els periodistes ha dit que res de particular ocorria.

Probablement diumenge tornaran els reis a Madrid.

—Diuen que té interès el Consell d'aquesta tarda, perquè es tractarà de la qüestió del Marroc—ha dit un periodista.

—Interès especial, no — ha replicat el president—. Es clar que parlarem del Marroc i dels altres problemes pendents que interessen al país i al Govern, però sense que es tracti d'uns assumptes especials.

El Consell acabarà aviat, als volts de les vuit.

En fer algun periodista alguna broma sobre les eleccions, el president ha dit:

—Estic desitjant que termini perquè em trobo carregat de treball.

—Diumenge seran els 29.

—Sí — ha dit, finalment el marquès d'Alhucemas — però crec que hi haurà pocs articles 29 en aquestes eleccions.

— El ministre de la Governació ha manifestat aquesta tarda que havia parlat amb el governador de Barcelona, que li digué que no era exacte el suposat descobriment d'una derivació telefònica de la línia oficial que comunicava les autoritats catalanes amb Madrid.

— La notícia—ha dit el duc d'Almodóvar del Valle—és una pura invenció.

— El director general d'Obres públiques, marxa aquesta nit a Tarragona per assumptes electorals.

Ha desmentit la notícia publicada pels periodistes de la nit respecte d'un suposat dèficit de quatre milions de pesetes.

— El senyor Gasset ha ajornat el seu viatge a Málaga, amb l'objecte d'inaugurar el pantà d'Agujero "sine die".

— El director general d'Ensenyament primari, marxa aquesta nit a Granada, amb l'objecte de resoldre assumptes d'índole electoral.

— En el ministeri de Finances han facilitat la següent nota oficiosa:

"En la visita diària dels periodistes al sots-secretari de Finances, aquest els manifestà que el ministre es felicita i sent la major satisfacció per l'acollida que tota la Premsa ha dispensat al decret autoritzant l'emissió d'obligacions del Tresor al tipus de 4'50 que s'ha fixat després d'oir el ministre les opinions autoritzades dels homes competents en aquesta mena d'afers, com els directors de Bancs i homes de negoci, esperant el ministre que l'operació tindrà un èxit segur, responena l'estalvi nacional a aquesta demanda, testimoniant-ho amb la confiança que el Govern i la seva política inspiren al país.

En assenyalar el tipus de 4'50 com a interès anyal d'aquestes obligacions, no sols es cerca i s'aconsegueix el natural i legítim benefici per al Tresor, sinó que amb això, davant propis i estranys, donem la sensació de gran potència que avui té el treball i l'estalvi espanyol que acut a la crida que ara se'ls fa a aquest tipus d'interès.

Afegeix el senyor Benítez de Lugo que un altre motiu de viva satisfacció per al país ofereix el Reial decret que també avui publica la "Gaceta", perquè es derogui el de 16 d'agost de 1921, pel qual se suspèn l'observància de les disposicions contingudes en la llei d'administració i comptabilitat de la Hisenda pública, per als serveis perentoris i urgents dels rams de Guerra i Marina.

Aquell decret el feren necessari les circumstàncies excepcionals i extraordinàries que es produiren com a conseqüència del desastre de Melilla, el qual imposà i exigí la suspensió d'aquelles garanties que la llei d'administració i comptabilitat de la Hisenda exigeixen i imposen, per a la realització de serveis, que, pel que es refereix als rams de Guerra i Marina, no podien sotmetre's a tal tràmitació per la urgència i la perentorietat d'acudir amb tots els mitjans i amb els procediments més ràpids a satisfer les necessitats dels dits rams per l'eficaç actuació al Marroc.

La derogació d'aquesta mesura excepcional, que sancionà el referit Reial decret de 1921, demostra quin és en aquests moments el criteri del Govern, que creu i jutja que és arribada l'hora de prescindir d'aquestes exempcions, i torna a la pràctica i compliment de les normes establertes en la Llei d'Administració i Comptabilitat de la Hisenda pública, per a l'execució de tots els serveis afectes als dits rams, els quals des d'avui s'ajustaran a les solemnitats establertes per la citada llei per a la contractació dels serveis públics en generals.

Per un error de còpia apareix el dit Reial decret refrendat per don Josep Manuel Pedregal, com a ministre de Finances, amb tot i aparèixer signat per S. M. a Sevilla el dia 13 del present més i refrendat pel ministre don Miquel Villanueva. Per aquest motiu en la "Gaceta" de demà es rectificarà l'error, publicant-se de nou el repetit Reial decret, segons l'original i subsanat per conseqüent l'error.

— Aquest matí, al ministeri de la Guerra, el senyor Alcalà Zamora ha conferenciat extensament amb l'Amel de la zona de Melilla, Dris Er-Riffi.

Havent-li fet els periodistes insistents preguntes demanant-li confirmació del que deien els diaris i si tornava o no aviat a possessionar-se del seu càrrec a la zona de Melilla, respongué, sense mediació de l'intèrpret, que no sabia res del que es deia, car el seu viatge a Madrid obeia al desig de visitar el Rei i reiterar la seva adhesió a Espanya.

El Consell de ministres

S'han tractat assumptes administratius

— :o: —

A tres quarts de sis d'aquesta tarda s'han reunit els ministres a la Presidència, per celebrar l'anunciat Consell

El de la Governació ha manifestat que altres del Consell havia anat a donar un passeig pel camp.

El comte de Romanones ha manifestat que estava millor de la malaltia de l'ull i que per assistir al Consell s'havia tret la bena, cosa molt molestosa i que el tenia molt nerviós.

Després, fent broma sobre el mateix tema, ha dit:

—Me l'he treta perquè en aquesta época no es pot estar amb mitja vista. Amb els dos ulls es poc, figureu-vos amb un!

El ministre de Marina ha dit que portava al Consell el Reglament per a l'aplicació de la Llei de Reclutament a l'Armada.

El de Foment portava, entre altres, un expedient relatiu a la voladura d'unes roques que dificulten l'entrada del port de Palma de Mallorca i dragat del port.

El senyor Chapaprieta ha dit que portava les conclusions del Congrés del Comer Espanyol a Ultramar.

A LA SORTIDA

A les nou de la nit acabà el Consell, sortint primerament els ministres de Gràcia i Justícia i Instrucció pública.

El comte de Romanones saludà els periodistes i un d'aquests li preguntà:

—¿Què? ¿Ho ha vist bé?

—Sí; ja se'm va aclarint la vista.

En Villanueva digué que havia despatxat alguns expedients de tràmit del seu departament.

El ministre de Marina digué que el Consell s'havia ocupat quasi en la seva totalitat en l'examen de les qüestions socials. Del Marroc res—digué—ni sola s'ha tocat.

Després sortí l'Alcalà Zamora i se li preguntà:

—¿Parlaren del Marroc?

—¡Home!—aquí es parla de tot.

Al final sortiren junts l'Alba, Gasset i Chaparrieta, els quals digueren que es remetien a la nota que aquest últim facilità.

NOTA OFICIOSA

Està concebuda en aquests termes:

S'aprovà un Reial decret del ministeri de la Guerra abonant als reclutes pobres residents a l'estranger les despeses de viatge a l'ésser licenciats.

També s'aprovà el reglament per a l'aplicació de la llei de reclutament i reemplaçament de la marineria de l'Armada i d'organització de reserves navals.

El ministre del Treball donà compte de les deliberacions del Congrés espanyol del Comerç a Ultramar, i el Consell decidí fer un estudi detingut de les conclusions votades per traduir-les, en la mesura possible, en acords de Governs i un projectes de llei.

S'acordà encarregar a l'Institut de Previsió la implantació de l'assegurança de maternitat i quedà aprovat un Reial decret referent a l'aplicació de l'assegurança contra l'atur forsós.

Igualment s'aprovà el reglament de pósits i obrir una informació sobre el crèdit agrícola i els seus efectes en el règim de la propietat.

Es despatxaren altres expedients sobre la reparació de cables a Canàries, a l'execució d'obres a la Delegació d'Oviedo i a l'aprovació del projecte de dragat i voladura d'unes roques submarines al port de Palma de Mallorca."

LA QUESTIO DEL MARROC
MANIFESTACIONS DE DRISER-RIFFI

En Dris-Er-Riffi ha visitat aquesta tarda a l'Ossorio i Gallardo per a donar-li les gracies per la allusió que li féu en el seus discurs de diumenge.

Preguntat per un periodista sobre els motius de queixa contra les autoritats espanyoles, contestà así:

—Perdoni que no li contesti amplament m'ho impedeixen deures de respecte.

Es cert que si Espanya ha de fer allí una política de civilitat i protectorat sincer i de pau, no té més remí sinó el d'encoratjar i ajudar al Govern del Maghzem; si per això m'ha cercat a mi ara, com en altres ocasions, és natural que es fi de mi, d'altra manera seria absurd que se'm cerqués.

Soc un vell amic d'Espanya, com ho he probat en moltes ocasions i l'hi servida amb lealtat durant molts anys, fins a preu de grans sacrificis i danys, i voldria seguir essent-ho el restant de la meva vida, però no puc desenrotllar allí altra política sinó la que és natural a la meva terra.

Desenrotllant aquest pensament hi haurà eficaç carinyós encarrilament per a la civilització europea.

Tractant de substituir un sentiment, unes costums i una política per altra, absolutament contraries i impossibles d'assimilar, mai s'arribarà a la pau, i jo fracassaria en el meu propósit i Espanya no lograria aventatge ni mai tranquil.litat.

Això és el que he vingut a exposar al Govern i per a fer aquesta política és indispensable se'm dongui la major autoritat moral, que no se'm deu regatejar.

Procedir d'altra forma és desconfiar del matex al qual es demana.

Perdoni que no pugui dir-li més vi entrar en detalls.

He estat rebut molt afectuosament pel cap del Govern i pels ministres de la Guerra i d'Estat i també pel de Finances, amb el qual m'uneix una sincera i antiga amistat.

Tots ells m'han acollit cordialment, prometent-me estudiar amb imparcialitat els punts de vista que els he sotmés. Dec fiar en la seva rectitud i davant les esperances que em donen deixar tot enuig accidental.

Permetim d'expresar-li, finalment, la meva confiança de que si uns i altres anem lealment units en una política de restabliment de l'autoritat del Maghzem, els benefics per a Espanya no es faran esperar; per això desitjo que tots els espanyols pensin i anhelin això amb tan bona voluntat com jo.

I al despedir-nos del Riffi posà el major interès en puntualitzar i tornant a l'incident de l'afersit va dir que la seva missió no és servir de regulador en el comerç entre Melilla i les cabiles amb les quals s'està negociant políticament.

EL COMUNICAT

L'enviat des de Tetuà pel alt comissari diu que al territori de Ceuta no hi ha novetat. Al de Melilla ha estat lleument ferit per un tret de l'enemic, en la posició de Tizzi-Azza, el soldat del batalló de Sant Marcial Eugeni, García Cabaveral.

CRONICA MUSICAL

LICEU. — "L'holandès errant"

Aquesta òpera de Wagner, batejada també pels francesos amb el títol "El vaixell fantasma", feia alguns anys que no s'havia representat al Liceu.

"L'holandès errant" inicia l'època d'esplendor de l'obra del gran mestre alemany. Malgrat els seus defectes i les influències marcades que pesen sobre ella, malgrat tenir una valor de transició, aquesta òpera és inclosa decididament entre l'admirable sèrie produïda pel geni wagnerià. La nova estètica del poderós músic s'acusa tant en el poema com en la partitura amb les seves característiques cabdals.

Cap obra de Wagner com "L'holandès errant" se'ns apareix tan sensible als durs atacs del filòsof Nietzsche. Música i poema són íntimament identificats de caràcter, reconeixent en aquesta ocasió de manera ben palesa, aquella sensibilitat irritada i aquella histeria de què ens parla despietadament l'autor de "El cas Wagner", el qual en la seva inexplicable rancúnia arriba fins a l'extrem de presentar-la als fisiòlegs com digna d'un curiós estudi. En efecte, en "L'holandès errant" prepondera un esperit malaltís, esperit que adquireix més relleu degut a la inseguretat d'estil que acusa la partitura, força desigual, rica en temes, però pobra en desenrotlles, com escrita amb una ànsia febrosa per realitzar-la.

Però així i tot aquest jueu errant de la mar — una mar eloqüent, quasi bé emfàtica — aquest jueu misteriós i pensívol que sembla sols real en la imaginació exaltada de la somiadora Senta, ens atreu poderosament per la netedat amb què el músic ha sabut traçar la figura, donant-li una intensa originalitat, ben pròpia del mestre. I no oblidem tampoc la formosa obertura, digna de figurar entre les millors de Wagner i que potser degut justament a la seva esplendor empalideix el restant de l'obra.

La interpretació de "L'holandès errant" va pecar de desigual. El mestre Strausky no assolí una completa autoritat sobre l'orquestra, notant-se aquesta mancada d'una convenient fusió. En general la partitura quedà quelcom difosa, atuïda.

Entre els cantants sobressortí de manera preponderant la senyora Hafgren que estigué molt ajustada en la interpretació de "Senta". Sols direm que la seva figura arrogant no s'avenia del tot amb el caràcter d'aquest personatge dominat per una constant "reverie". També hauríem desitjat per a "Senta" una veu més apagada i no l'esplèndida, de vegades quelcom estrident, de la senyora Hafgren.

La figura fantàstica de l'Holandès errant tingué un intèrpret discret en el baríton senyor Buers, el qual posà tota la seva voluntat per reeixir dignament.

El tenor Wolf s'ajustà amb propietat al paper de l'enamorat mariner, si bé aquesta part ofereix poc lluïment per a l'artista.

El senyor Manowarda estigué excellent representant la interessant figura de "Daland", tan ben dibuixada en l'obra de Wagner; tot el treball del senyor Manowarda palesà una intelligent comprensió.

Contribuïren amb encert la senyora Olcewska i el senyor Gallofré i fins a cert punt els cors.

La presentació fou discreta, emprant-se el decorat apropiat de l'obra que posseeix el Liceu.

El públic aplaudí llargament en finalitzar els actes.

E. M. F.

"ORFEÓ GRACIENC" CONFERENCIA DEL SENYOR JOSEP BARBERA

Sobre el suggestiu tema "Concomitàncies de la cançó popular catalana amb la d'altres països", va donar el distingit musicògraf i compositor En Josep Barberà una interessant conferència a l'"Orfeó Gracienc" el passat diumenge a la tarda.

El prestigi que gaudeix l'esmentat senyor, feu que la seva dissertació hagués despertat un just interès. L'estudi constant i una aguda observació directa han fet dibuixar la figura d'En Josep Barberà com la d'un musicògraf excellent teoritzador i analista subtil, que fàcilment imposa les seves conviccions amb paraula clara i persuasiva.

La conferència fou força atractívola, essent illustrada amb la cooperació artística de la senyoreta Pilar Rufí i del pianista en Juli Pons.

Heu's aquí exposades les idees principals que el conferenciant va desenrotllar.

Com accessoris del tema central, el senyor Barberà dissertà sobre els punts "La música popular i la popularitzada", "La música natural" i "La modalitat ètnica".

Definí el concepte de concomitància, dient que es produeix a base de formes i estructures bàsiques que es troben a tot arreu.

Amb clara concissió precisà la música popular com aquella que ha arribat a la permanència a través del temps, mentre que la popularitzada és la transitòria i aviat peridora. La cançó assoleix la permanència quan reuneix les condicions següents: una extensió que no ultrapassa trenta compassos, una fàcil execució i una modalitat ètnica que defineix la seva fisonomia com difícil de confondre amb la de les melodies d'altres races diferents.

En les modalitats del folk-lore internacional s'acusen tres grans influències: la grega (modes antics), la gregoriana (emparentada amb la anterior) i l'aràbiga (tonalitats orientals) que marquen les diferències essencials entre les diverses fórmules melòdiques.

El conferenciant ens parlà de la música natural com un equívoc retòric des del moment que aquesta música ha estat deguda a individus—no a pobles—les aptituts i qualitats dels quals han permés inventar una cançó, cosa que revela una tècnica, potser primitiva i rudimentària, però tècnica a la fi.

La cançó ha estat, doncs, produïda no per una colectivitat, sinó per un individu, pel romancer, però de vegades reconeixem en ella una tècnica musical superior a la que pogués tenir l'humil compositor popular.

La intervenció del poble en la cançó ha estat purament exterior; el poble ha influenciat de faisó coercitiva sobre el romanser obligant-lo indirectament a mantenir-se dintre de l'estricta modalitat tradicional i dintre de les formes melòdiques consuetudinàries. Igualment la tasca del poble ha estat la de conservar la cançó a través del temps.

Definí el senyor Barberà la modalitat ètnica en són aspecte extern, com la manera característica de cantar d'un poble i en són aspecte intern constituïda per fórmules que són cada una d'elles com un "leit-motiv" de tota cançonística.

El conferenciant resumí són bell estudi manifestant que les concomitàncies s'expliquen lògicament amb el caràcter d'esporàdiques, degudes a certes formes melòdiques i certes estructures fòniques i constitucions modals i tonals que no són peculiars d'una modalitat ètnica, sinó de caràcter universal.

El senyor Barberà fou llargament aplaudit pel seu treball notabilíssim, el qual va ésser escoltat amb tota atenció per l'escollit auditori.

La senyoreta Pilar Rufí cooperà dignament en els exemples demostratius de la conferència, cantant un bon nombre de cançons populars de diversos països d'Europa així com catalanes, exposant el senyor Barberà prèviament els termes comparatius entre les melodies estrangeres i les nostrades. El pianista en Juli Pons es feu mereixedor amb justícia d'una bona part dels aplaudiments.

* * *

Rubinstein, l'admirable pianista, que de retorn de la seva tournée per Amèrica, anuncia quatre concerts al Palau de la Música Catalana per a la propvinent setmana, ha publicat ja els seus programes.

Un dels concerts que anúncia el dedica per complet a Chopin, el gran romàntic del piano, que Rubinstein interpreta magistralment; l'altre l'empleen per complet les obres més interessants d'Albéniz i Falla; el tercer està integrat quasi per complet per obres dels més moderns compositors, el més discutits, els que formen la vanguàrdia del actual moviment musical. Es venen també en els programes que'ns ocupen, entre altres obres, la sonata apasionata de Beethoven, els estudis simfònics de Schumann, la rapsòdia núm. 12 i el Mefisto-vals, de Litz. En una paraula, Rubinstein, en els seus propers concerts que per endavant no vacillem en qualificar d'històrics, interpretarà de la manera meravellosa *que és el seu secret*, totes les diverses modalitats de la literatura pianística.

SERVEI METEOROLOGIC DE CATALUNYA

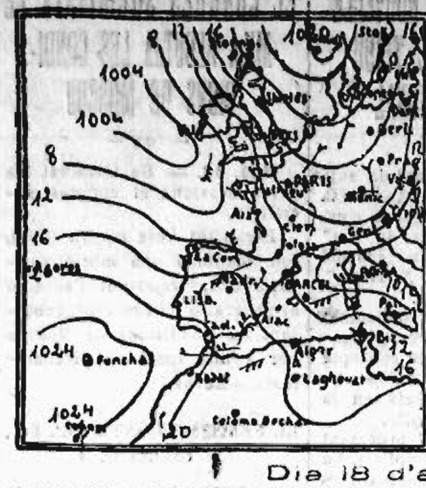

Dia 18 d'abril de 1923

1. SITUACIO ATMÓSFERICA GENERAL A LES 7 DEL MATI.—*(Observacions d'Europa, Nord d'Africa i Atlàntic, rebudes per telegrafia sense fils)*:

Baixes pressions a l'oest de les Illes Britàniques i a la Península dels Balcans. Hi ha temporals a les costes occidentals d'Europa, especialment a l'Atlàntic septentrional.

Plou a Austria, a Suissa i al noroest d'Espanya.

Les altes pressions es troben al sudoest de la Península Ibèrica i a Escandinàvia.

2. ESTAT DEL TEMPS A CATALUNYA, A LES 8 DEL MATI.—*(Observacions de la Xarxa meteorològica catalana, comunicades per telèfon)*:

Cel serè a tot Catalunya, excepte a la Plana de Vich, que hi ha boires. Hi ha rosades al Pla de Bages i a la Cerdanya.

La temperatura màxima ha estat de 22° a Roquetes, i la mínima de 1° sota zero a Puigcerdà.

3. VENTS SUPERIORS A BARCELONA. — *(Sondatges de l'atmosfera lliure a les 7 del matí.)*

Altitud, metres:	500,	1000,	2000,	3000,	4000,	5000,	6000
Direcció:	WSW,	WSW,	WNW,	WNW,	WNW,	WNW,	W
Velocitat metres per segon:	6,	10,	12,	14,	15,	14,	10

OBSERVATORI METEOROLOGIC DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Hores d'observació: 7, 13, 18

Baròmetre a zero i al nivel de la mar: 759'6, 758'8, 757'0. — Termòmetre sec: 13'0, 18'0, 16'0. — Termòmetre humit: 12'2, 16'0, 14'0. — Humitat (centèsimes de saturació): 70, 80, 79. — Direcció del vent: calma, SW, SW. — Velocitat del vent en metres per segon: 0, 3, 5. — Estat del cel: serè, nuvolós, quasi tapat. — Classe de núvols: cúmulus, cirrus-stratus; A.-stratus, Fr.-cúmulus.

Temperatures extremes a l'ombra

Màxima: 18'6. — Mínima: 10'8. — Mínima arran de terra: 8'2. — Oscillació termomètrica, 7'8. — Temperatura mitja: 14'7. — Precipitació aquosa, des de les 7 hores del dia anterior a les 7 hores del dia de la data: 0'6 millímetres. — Recorregut del vent en igual temps: 95 quilòmetres.

Charles Moureu a l'Institut de Química Aplicada

Primera lliçó

Sota la presidència del Rector de la *Universitat de Toulouse, doctor Dresch*, i amb assistència de representacions de les entitats científiques de la ciutat, va començar el *curs del professor Charles* Moureu a l'Institut de Química Aplicada, explicant el tema "Recherches sur les composés acetyleniques le sous-azoture de carbone".

Si volguéssim seguir-lo a través de la seva exposició erudita i plena de tecnicismes severs ens veuríem obligats a romandre dintre els procediments de la síntesi química i de l'anàlisi físic i químic. No obstant, cal veure-hi quelcom d'un interès molt general en aquest conjunt de recerques que semblen ésser fetes obeint a una necessitat espiritual de qui les realitza.

Aquesta és la cosa frapant: El professor que s'és consagrat a l'estudi de coses molt concretes i en l'organització d'una indústria precisament per un afer de la guerra esmerça grans esforços en qüestions que semblen un pur diletantisme.

¿Què és subnitrur de carbon? ¿per què serveix?; el doctor Moureu ens ho diu aviat: Entre els compostos orgànics existents molt pocs són formats pels dos elements carbon i nitrògen; l'un era molt conegut: el cianògen, verí terrible, base de l'àcid prússic i dels cianurs, però també producte importantíssim, tant en els procediments d'obtenció de colorants, banys galvànics, etc., com en l'anàlisi químic. El professor Moureu ha reeixit a obtenir-ne un altre, el qual, per la seva constitució química paral·lela a la de certs òxits de carbon ha nomenat "Subnitrur de carbon". La seva preparació requereix un conjunt d'operacions d'una tècnica acuradíssima i en la qual s'obtenen rendiments ínfims que donen uns pocs grams de producte final a partir d'uns 2 quilos de substància primera. Per això el cos obtingut és un material ben preciós pel savi qui ha de definir-ne les condicions d'existència com les seves propietats característiques.

Tots els detalls imaginables que pugui presentar el cos descobert són tinguts en compte; tractant-lo ben amorosament s'observa la forma i tamany dels seus cristalls, el seu color, la seva densitat, el seu olor i les seves accions fisiològiques; es determina la temperatura d'ebullició a pressió coneguda i es mesura el seu pes molecular mitjançant els subtils procediments de la densitat dels vapors. Això no seria prou encara; totes aquestes propietats són comparades amb les d'altres compostos afins i es comparen les raons de les seves diferències com de les seves semblances. ¡Oh, l'entusiasme del savi en la recerca! com vibrava la veu del descobridor en assenyalar la cosa, minsa en aparença, d'una petita puja en la temperatura al retirar el termòmetre ampolla encara pel seu subnitrur de carbon en alcohol! "hi ha variació de temperatura, doncs hi ha reacció; el subnitrur s'ha combinat amb l'alcohol". Així descobria el doctor Moureu una de les propietats més notables d'aquell cos, la facilitat de combinació, l'energia que desenrotlla encara en combinar-se amb molts altres cossos. Aquesta sembla ésser la propietat fonamental del nou cos: la combinació exotèrmica amb multitud de substàncies. L'avenir ha d'assenyalar-lo com també ha de trobar-se les seves aplicacions. Avui per avui el subnitrur de carbon serveix per tenir una adquisició més en l'arbre de les coneixences; el doctor Moureu s'ha passat uns anys estudiant-lo per arribar a conclusions pacífiques.

Vegeu-lo paradoxal: l'home pràctic, organitzador, es passa anys treballant en un afer que havia de conduir-lo a resultats d'un interès purament científic. I és que és precisament aquesta la característica que marca la plenitud de vida als pobles: l'estudi sistematitzat no solament d'aquelles coses d'una aplicació immediata sinó també d'aquelles que de moment semblen no tenir una utilitat. Certament sembla ésser que solament serveix per tot allò que no serveix per res.

Sortosament a Catalunya hi ha una bella realitat prometedora d'una esperança millor encara: el doctor Dresch ho feia remarcar en cloure l'acte. "Posseïu uns laboratoris excellents en mig d'una Universitat plena i harmònica, les vostres installacions són bones com les millors; podeu estar-ne joiosos, i, nosaltres, que vivim al mig del camí que enllaça Barcelona i París, tenim dues vies per a les nostres excursions científiques."

Una representació catalana al general de la Companyia de Jesús

Amb motiu de l'anada a Roma de les Congregacions Marianes, dirigides, bona part d'elles, per PP. de la Companyia de Jesús, alguns qualificats catalans aprofitaren l'avinentesa per a informar al P. General de l'Ordre de la posició que aquesta té adoptada a la nostra terra amb referència a la qüestió catalana.

Assabentats que la gestió havia estat realitzada, un dels nostres redactors ha interrogat al qui principalment n'ha dut el pes, i n'ha obtingut uns moments de conversa amb la condició, imposada per una modèstia excessiva, que no inscrivíssim el seu nom.

Les seves manifestacions, en extrem interessants, en la part que no ens ha interdit de publicar, poden resumir-se així:

—No hi ha cap motiu—ens ha dit—per tenir oculta una gestió naturalíssima, i de la qual, tots els que hi hem intervingut, ens sentim joiosos. El motiu que ens ha impellit és doble: és l'ésser catalans, i el tenir amb la Companyia, per haver-ne estat deixebles o mantenir-hi antiga relació, lligams d'agraïment que no devem ni podem oblidar.

En la Companyia hi ha homes tan integralment i tan fervidament catalans com el que més pugui ésser-ho; però, com que la província de l'Ordre, en la qual es compresa Catalunya, no està circumscrita al territori català, sinó que comprèn l'Aragó i altres terres, entre els seus individus n'hi ha que no senten les nostres coses, o que, per l'atàvica preocupació espanyola, creuen fer una obra patriòtica no acceptant-ne l'esperit; nosaltres, que volem per a Catalunya la màxima plenitud, no podem avenir-nos a què una intervenció de la transcendència de la seva pugui ésser utilitzada per a contrariar les aspiracions catalanes, ni a què la Companyia serveixi l'interès de l'Estat opressor mentre l'opressió subsisteix, com si esperés a compenetrar-se amb l'ànima nacional un cop n'estigués alliberada.

—......?

—Actualment és General el reverend P. Wladimir Ledochowsky, home d'una cultura i d'una capacitat extraordinàries, polonès de nació, de la part de Polònia que fou dominada per l'Austria.

—......?

—No cal dir si per la seva condició d'ésser fill de Polònia està capacitat *per a sentir el nostre problema*, perquè ha demostrat amb fets comprendre'n de similars.

D'ençà que ell és *General*, els Jesuïtes espanyols, a Filipines, han estat substituïts per altres nordamericans; ha substituït els alemanys en els territoris, on, després de la guerra europea, la seva nacionalitat els impedia de tenir plenament la confiança del país, per altres de diverses nacionalitats, i ha erigit agrupaments de la Companyia independents dels centres antics, en les nacions i estats formats després de la *guerra*.

—......?

—Cal tenir present que la conversa no la tenia Wladimir Ledochowsky sinó el General de l'Ordre: és evident, però, que en el seu curs va recordar el succeït a la seva pàtria quan parlant de certes actuacions hostils hagudes a la nostra terra, esmentàrem el fet que el vell emperador Francesc Josep concedí als galizians, és a dir, als polonesos dominats per l'Austria, una llibertat que no gaudien abans i que estaven ben lluny de tenir els sotmesos a Rússia i a Alemanya; i amb tal concessió va captar-se l'estimació d'aquella Polònia, de tal manera, que, quan esclataren a l'Imperi les revoltes motivades per la rivalitat entre alemanys i txecs, per a fugir de perills sols es pogué refugiar a la Galitzia, ço que no hauria estat possible si hagués continuat l'opressió que pesava abans sobre aquell poble.

—......?

—El que li puc dir és que la conversa fou llarga, clara i documentada: la part que ell hi tingué és cosa que li pertany a ell primordialment, i no em crec autoritzat a repetir-la; és de les converses que no s'obliden.

—......?

—No hi ha cap inconvenient en què li digui que dos dies després, abans de marxar de Roma, va trobar manera delicadíssima de demostrar que havia agraït la informació molt de veres; la demostració, fondament estimada, té més valor, perquè fou espontània, sense que res la fes precisa, i completament inesperada.

—......?

—Miracles no cal esperar-los ordinàriament; no serà cosa fàcil fer desaparèixer l'hostilitat dels uns i l'inadaptació dels altres. Mes cal esperar que una actuació sàvia i dreturera posi una compenetració més gran de l'esperit de la Companyia, que, com el de l'Església, és universal, però adaptable per complet a totes les modalitats de temps i llocs, amb l'ànima de Catalunya, almenys per l'agraïment d'haver estat Catalunya el seu bressol i haver donat al seu Sant Fundador una cooperació molt efectiva.

Per la nostra part res havem de plànyer per aconseguir-ho.

En honor de Valery Larbaud

Un grup de literats i artistes homenatjà ahir amb un àpat al Ritz al nostre hoste distingit el poeta i crític Valeri Larbaud.

Entre els assistents a l'homenatge hi veierem els senyors Georges Dwelshauvers, Josep Maria de Sagarra, Vicens Solé de Sojo, Joan Estelrich, Francesc Pujols, Alexandre Plana, Joaquim Borralleras, J. Farran i Mayoral, Alexandre Galí, Lluís Bertran, E. Martínez-Ferrando, Ramon Campmany, Dalmau, Rossend Llatas i Millàs-Raurell.

Els senyors Pere Corominas, Lluís Nicolau d'Olwer, Josep Barbey, E. Duran Reynals, Josep Maria Junoy i altres s'hi adheriren efusivament.

El senyor Vicens Solé de Sojo, en *nom dels assistents, i en llengua francesa* oferí amb molta gentilesa l'homenatge a *Valery Larbaud*, el qual respongué amb un *discurs* curull de cordialitat i exempt de retòrica, i manifestà que portava la salutació als homes de lletres catalans dels seus companys de París. Agraí l'homenatge i els llibres que per iniciativa del poeta López Picó li han ofert els escriptors d'aquí. Tingué mots d'elogi per les lletres catalanes. *Remarcà la importància de* l'obra que inicia la Fundació Bernat Metge, el primer volum de la qual ha reeixit plenament i fa esperar un èxit esplendent.

Oferí instituir a la seva "Revue Européenne" una signatura catalana, de la qual curarà un dels millors crítics.

Seguí una amable *causerie*, que bo i acabant a mig vespre, semblà curta als assistents.

S'ha honorat en Valery Larbaud, l'intelligent europeu que ens ha tramès les més fines impressions d'una Europa que potser no tornarà mai més, s'ha honorat l'esperit meditatiu i discret, ple de suggestions, nodrit d'una vasta cultura no declamada.

CRONICA DE CULTURA

CONFERENCIES AL FOMENT AUTONOMISTA CATALA

Desitjant donar a conèixer als socis d'aquesta entitat, tendint a la divulgació llur, les produccions diverses de la literatura i art de Catalunya, el Consell Directiu ha iniciat la celebració d'una sèrie de conferències i vetllades en les quals, ultra la lectura, representació o interpretació de l'obra escollida, aquesta serà comentada degudament.

Aquesta tanda serà iniciada per l'Avelí Artís, el qual desenrotllarà el tema "Unes paraules sobre el poeta Ventura Gassol i lectura del seu llibre de poesies patriòtiques "Les Tombes flamejants". Aquest acte tindrà lloc el dissabte, dia 21 del corrent, a les 10 del vespre, a l'estatge social del Foment Autonomista Català, Escola Catalana "Mossèn Cinto", Passeig de Sant Joan, 113.

LA SOCIETAT BARCELONINA D'AMICS DE LA INSTRUCCIO

La "Societat Barcelonina d'Amics de la Instrucció" *ha acordat que el discurs de la sessió inaugural d'enguany* vagi a càrrec del senyor Lluís Duran i Ventosa.

NOVA REVISTA

Per al dia de Sant Jordi s'anuncia l'aparició del primer número de la nova revista "Dansa, Pàtria i Art", que *tindrà per finalitat el conreu de l'art en totes les seves manifestacions i* principalment de l'art català.

Al primer número hi aniran signatures tan prestigioses com la d'En Ventura Gassol i En Bertran i Pijoan.

LES LECTURES DE L'ASSOCIACIO CATALANA D'ESTUDIANTS

Darrerament tingué lloc a l'estatge de l'Associació Catalana d'Estudiants, la lectura del llibre "Pels camins de sang i de dolor", original d'En Domènec Juncadella.

L'emoció punyent, filla d'una dolorosa sinceritat, que amara els versos d'aquest volum aparegut suara, estremí la sensibilitat del públic que escoltà aquests poemes de guerra.

* * *

Dissabte, a les set del vespre, En J. Roure i Torrent donarà a la biblioteca de l'Ateneu Empordanès, carrer del Pi, 11, una lectura d'algunes proses de l'obra en preparació "Llibre de contes i d'elogis".

La lectura és organitzada per l'Associació Catalana d'Estudiants.

UNIVERSITAT DE BARCELONA

El professor de Química del Collegi de França, doctor Moureu, i el rector de la Universitat de Tolosa, juntament amb els doctors Garcia Banús i Enric Soler, han visitat la Universitat.

— Han visitat el rector, En Rafel Ramis, auxiliar de l'Escola Normal de Mestres de Palma de Mallorca, i el doctor Salvat Navarro, acompanyant a Helly Cazzoni, per interessar al doctor Carulla respecte el Concurs literari mundial que la Lliga Escolar Americana de Ciutadania organitza, en el qual podran prendre part els estudiants d'arreu del món. Es concediran dos premis als millors treballs sobre els següents temes: Primer. Una associació educadora mundial per promoure la confraternitat internacional. Segon. Els complements de la civilització i formació d'un organisme per les bones relacions mundials. Es concediran 75, 50 i 25 dòlars, als tres millors treballs sobre cada tema. Aviat es publicaran les condicions i el Jurat qualificador.

— Ha pres possessió de l'Escola número 36 d'aquesta capital, en virtut de dret de consort, En Josep Ferrer.

CURSOS MONOGRAFICS D'ALTS ESTUDIS I D'INTERCANVI

CURS A. BERTRAND

Mr. A. Bertrand, director de l'Institut Français de Barcelona, donarà a l'Institut d'Estudis Catalans quinze conferències sobre "Literatura comparada". Començaran el pròxim divendres, a les set del vespre, i aniran seguint els dilluns, dimecres i divendres següents, a l'esmentada hora.

La inscripció, d'import cinc pessetes, por fer-se tots els matins a la secretaria de la Universitat Industrial i de sis a set de la tarda, a la secretaria de l'Institut d'Estudis Catalans.

La inscripció serà gratuïta per els alumnes *d'altres ensenyaments de la* Mancomunitat.

Crònica Judiciària

AUDIENCIA PROVINCIAL

A la *Secció primera* ha comparegut Manuel Baudio Amusos, conductor del tramvia de la línia del Poble Nou, que guiant un cotxe a una marxa excessiva va topar amb un carro, fent una ferida a un mozo que hi duia dinar, de la qual va curar a l'instant, i ocasionant desperfectes al carro valorats en 120 pessetes, més la curació del cavall, que va importar 105. El fiscal va demanar per al processat la multa de 125 pessetes, més la indemnització de 225.

Davant la *Secció tercera* a penat d'un delicte de furt, s'ha assegut al banquet Andreu Garcia Vázquez, per al qual ha interessat el fiscal la pena de quatre mesos i un dia d'arrest major i la indemnització de 14 pessetes.

ASSENYALAMENTS PER AVUI

AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala primera.—Concepció. Antoni Sala contra Josep Maria Torres i altres. Incident. E. Julià contra M. Julià.

Sala segona.—Universitat. Pobresa. Miquel Palma contra Pau Estebanell.

Sala segona.—Sud. Menor quantia. Isidre Ventura contra Antoni Prats.

PALAU DE LA GENERALITAT

LA COMISSIO PROVINCIAL

La Comissió provincial ha despatxat els següents assumptes:

Informe en l'expedient relatiu a l'autorització sollicitada per la "S. A. Riegos i Fuerza del Ebro", per a substituir algunes línies aèries d'alta tensió, per canalitzacions subterrànies en llur enllaç amb la subcentral de Sitges.

Tràmit en el recurs d'alçada interposat per don Antoni Miquel Costas, contra un acord de l'Ajuntament de Capellades, relatiu a la construcció de voreres.

Els Teatres

ROMEA

Amb les obres "El despatriat", d'En Santiago Rusiñol, i amb el quadret tràgic del poeta lusità Juli Dantas, "1023", celebrarà la vetlla del vinent dissabte el popular autor-actor En Joaquim Montero la funció del seu benefici.

Celebraran, demés, en el nostre Teatre Català la Diada del Patró de Catalunya, Sant Jordi, els vinents diumenge i dilluns, respectivment, les entitats Associació Catalana d'Estudiants, Associació d'Estudiants Universitat Nova i Joventut Nacionalista de la Barceloneta, amb escollides obres del mestre Guimerà.

POLIORAMA

Demà, divendres, al vespre, s'estrenarà en aquest teatre la comèdia en quatre actes "El marquès de Chi-Lung", original d'En Marian Bower, adaptació d'En Miquel Rey i Manuel Blanco.

Hi prendran part les senyores Asquerino, Cortés, Cartijón, les senyoretes *Gascó i Palència (C.) i els senyors* Tudela, Amet, Parreño, Carnicero, Vico, Gascó, Tubau i Pasos.

NOVETATS

Amb gran èxit continua representant-se en aquest teatre la popular revista "Arco Iris", en la qual es guanya molts aplaudiments l'actriu Maria Conesa i la bella Charito Calzado, i en general tota la companyia.

Per a demà, divendres, dia 20, està anunciada la reaparició de la celebrada opereta "La reina del Carnaval".

Crónica Social

ELS DEPENDENTS DELS BANCS

L'Unió Professional de Dependents i Empleats de Comerç recorda als seus associats del ram de Banca i a la dependència bancària amb general, que la Comissió mixta del Treball en el Comerç de Barcelona, per a donar eficàcia als seus acords anteriors, en la sessió últimament celebrada va acordar imposar a determinats Bancs d'aquesta plaça el pagament de les diferències corresponents en les denuncies collectives formulades contra ells per a el respectiu Comité Paritari.

Per tant, els dependents inclosos en les llistes que van acompanyar-se als referits Bancs en comunicar-los el fall respectiu, han de fer valer el seu dret a cobrar els salaris fixats per la Comissió mixta, i en cas de negativa per part del patró, comunicar-ho per mitjà de l'Associació a què pertanyen a la repetida Comissió mixta als efectes consegüents.

També la present aquesta Unió Professional, que a proposta dels seus representants en la Comissió Mixta del Treball, va acordar aquesta Corporació que a partir del dia 4 del corrent, tots els dependents inclosos en les llistes abans esmentades quedin protegits pels acords sobre represàlies, per mitjà dels quals no poden ésser despedits pels patrons durant tot un any, a no haver-hi justa causa a favor d'aquests, i caient en altre cas sota les pertinents sancions.

TRES DETINGUTS

A l'estació del ferrocarril de Sarrià foren detinguts tres obrers anomenats Martí Salas, Francesc Sisó i Ramon Claveria. Practicaren aquestes detencions uns guàrdies de Seguretat en el moment que aquells anaven a pujar al tren de Sabadell.

Els detinguts ingressaren rigorosament incomunicats als calabossos del Palau de Justícia, a disposició del *Jutge de les Drassanes*. Segons sembla se'ls creu complicats en el tiroteig darrer del carrer de Sant Pau.

VAGA RESOLTA

Ha estat resolta satisfactòriament la vaga que sostenien des d'unes setmanes ençà els obrers boters de Vilafranca del Penedès.

ELS CUINERS

L'Associació Professional de Cuiners de Catalunya del Sindicat Lliure celebrarà reunió general de primera convocatòria diumenge vinent, dia 29, a les quatre de la tarda, al seu estatge social, Ponent, 64, pral., per tractar assumptes de gran transcendència per als cuiners en general.

L'ESTAT D'UN FERIT

L'obrer Alfred Romero, del Sindicat Lliure Mercantil, ferit per un accident casual el diumenge passat durant l'enterrament de N'Agustí Viladoms, es troba molt millor dins del seu estat delicat.

NOU COMISSARI DE POLICIA

Ahir va encarregar-se del comandament de la primera brigada de policia, que és la destinada als assumptes relacionats amb la qüestió social, el comissari de policia Adolf de Miguel.

ACCIÓ CATALANA

Anem a la lluita electoral només per Barcelona i amb un sol nom. Acció Catalana no té ambició d'actes. Vol que Barcelona, capital de Catalunya i lloc on el sufragi és més pur, manifesti l'aspiració nacional d'una llibertat incondicionada.

El Consell Central i la Comissió electoral reben constants proves d'adhesió a la nostra candidatura i l'esforç dels organitzadors va correspost per l'ajut i l'entusiasme de nombrosíssims ciutadans patriotes. Cal que no manqui la cooperació de ningú que senti el nostre ideal.

Voteu i feu votar la candidatura de

N'ANTONI ROVIRA I VIRGILI

DE CATALUNYA

BARREAL

Eleccions :: Obres

El dia 15, al Centre Republicà Autonomista d'aquesta vila es féu la proclamació de candidat republicà-nacionalista per les properes eleccions, del districte del Vendrell, tornant a la reelecció l'ex-diputat En Lluís Figueroa. A l'acte, que es veié força animat, hi havia un bon nombre de representants de diferents pobles del districte.

El mateix dia, mentrestant, En Lluís Plandiura visitava novament els seus amics i preparava segurament terreny per la conquesta.

—El propietari En Pau Bonet ha començat l'enderroc del seu casal, a càrrec del contractista d'obres d'aquesta, En Pere Miquel, per a bastir-lo de nou sota els plans de l'arquitecte senyor Martinell, obra que embellirà molt més aquell indret de vila.—Corresponsal.

CLOT

Diverses notícies

Ha estat demanada la mà de la gentil senyoreta Na Rosa Sala i Puigdemont, filla del conegut comerciant En Magí, pel jove barceloní En Pau Pasqual i Mas.

—Diumenge i dilluns, el vei poble de Sant Joan les Fonts celebrà amb animació i concurrència el seu "roser", essent molt aplaudida "La Principal", de La Bisbal, en l'execució de sardanes.

—El mercat setmanal del dilluns es veié força concorregat i animat en operacions de tota mena d'articles.

—El temps segueix plujós i molt variable, notant-se baixes temperatures, principalment a les nits.

—Pel jove comerciant i ferm nacionalista En Joan Sala ha estat demanada en matrimoni la gentil barcelonina Na Maria del Pilar Gallart i Lorente.—Corresponsal.

LLEYDA

De l'Ajuntament :: Sardanes :: Excursions

Llestes ja les aules de l'Institut, les classes que es venien donant a la Diputació han estat traslladades al primer dels esmentats centres.

—A la darrera sessió de l'Ajuntament, els regidors s'ocuparen en la discussió i aprovació del programa de la Festa Major d'enguany.

—S'ha constituït a aquesta ciutat, sota la direcció d'En Francesc Farrés, una orquestrina "jazz-band", estil nord americà, el nom de la qual és Eagles Jazz.

—Per la propera Festa Major, vindrà a Lleyda a donar audicions de sardanes la cobla Barcelona.

—Es troben molt avençats els treballs per a constituir una cobla lleydatana. El director serà el mestre Vila.

—Diumenge, una secció del Terç Excursionista de Legionaris Ilergetes féu una excursió de mig dia, amb el següent itinerari: Camí de Vallcalent, línia fèrrea, Les Collades, estació Montagut, Tossal del Vilot, Camí d'Alcarràs i Pont de l'Aigua i del Vi.

—Fa vent i mal temps. — Corresponsal.

VILAFRANCA DEL PENEDÈS

Les eleccions :: El delegat romanonista :: Consell directiu

Comença de notar-se la proximitat de les eleccions. Autos ça i enllà, fulles volants per tot i ara s'inicia l'ofensiva dels mitings.

A mitjans d'aquesta darrera setmana els Centre d'Unió Republicana i Centre Republicà Autonomista proclamaren candidat el senyor Josep Zulueta, reformista i ennasellat.

Aquest diumenge, al Teatre Principal, ha tingut lloc l'acte de proclamació del candidat anticaciquista Enric Ràfols.

Es diu que a darreries de setmana es celebrarà un míting de propaganda a favor del candidat senyor Joan Casanoves, republicà nacionalista.

En sentir els addictes de cada candidatura hom diria que tots tenen el triomf assegurat.

—Segons diu algun periòdic local, ha estat nomenat delegat a nostra vila, del partit romanonista de Catalunya, el regidor En Jaume Abellà i Batlle, que fins ara era un declarat albista.

—Els membres del Consell Directiu del Bloc Catalanista s'han repartit els càrrecs de la següent faisó: Antòs Sans i Rossell, president; doctor Salvador Armendares, vice-president; Pere Mas i Perera, secretari; Lluís Ràfols i Gener, vice-secretari; Pere Incenser i Güí, tresorer; Joan Esclasans i Milà, comptador; Joan Alayo i Claret, bibliotecari; Josep Roig i Llauradó i Josep Armengol i Molins, adjunts.

—A causa de discussions sorgides a l'entrada del camp d'esports, no s'ha pogut jugar el partit de futbol entre el Catalònia, de Sant Sadurní, i Els Internacionals, d'aquesta vila.—Corresponsal.

SABADELL

Sardanes

La Companyia de Ferrocarrils Elèctrics de Catalunya ha tramès al nostre Ajuntament una instància en la qual manifesta la seva decisió de bastir l'Estació Central de Sabadell al subsol del lloc on actualment hi ha installada la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, de la Rambla, davant del carrer de Sant Pere.

Ultra aquest acord, que reportarà grans beneficis a la nostra ciutat, n'hi ha pres un altre i és el d'establir des de primer de maig vinent i en tots els dies feiners, trens cada mitja hora, de les vuit a les deu del matí i de sis a vuit del vespre.

I encara, si bé no d'una manera definitiva, ha pres la decisió la Companyia de bon punt tenir acabada l'entrada subterrània a Sabadell i l'Estació de la Rambla, continuar treballant obrint el pas subterrani fins als afores de la ciutat en la direcció del nou trajecte Sabadell-Castellar; el qual ramal ha acordat la Companyia fer immediatament de terminades les obres damunt dites.

La Companyia ha adquirit tot material, estant ja a punt d'arribar d'Anglaterra quatre motors que s'installaran en cotxes fets a Sarrià, del mateix model del que aquests dies ha estat provat, de carrosseria distinta tals que fan el trajecte actualment.

— El Foment de la Sardana, d'aquesta ciutat, prepara per al vinent dissabte, dia 21, al Centre Català, una audició i festival de sardanes, amb la collaboració d'una cobla de fóra la ciutat.

BADALONA

Concert :: Romiatge a Montserrat :: Nomenament :: L'Escola d'Arts i Oficis

—En el centre tradicionalista "El Loredán", s'efectuà un selecte concert a càrrec de l'Orfeó Badaloní.

La nombrosa i distingida concurrència ovacionà al mestre Antoni Botey i als cantaires per llur acurada tasca.

—S'ha efectuat la revista anyal del Sometent a la Torra Vella, assistint-hi un gran nombre de sometenistes i regnant el major ordre.

—El passat diumenge se celebrà a la plaça de la Ciutat un festival a profit del monument a n'En Pep Ventura, amb la cooperació de la cobla "La Principal Barcelonina" i l'"Orfeó Badaloní". Fou un èxit.

—En la cordilleria de Domènec Germans s'ha establert un ensenyament gratuït pels obrers menors que hi treballen.

—S'ha nomenat secretari del Llegat Roca i Pi al senyor Josep Clapés.

L'alcalde ha nomenat President de la Junta de Reformes Socials al senyor Vall.

—També ha nomenat caporal dels serenos al empleat En Jaume Gasull.

—Són molts els badalonins que s'han inscrit al Romiatge al Santuari de Montserrat, que tindrà lloc dels dies 20 al 23 del present mes.

—Els alumnes de l'Escola d'Arts i Oficis regalaran a dit organisme, el diumenge dia 22, una formosa bandera. Al matí serà solemnement beneïda a Santa Maria i a la tarda, al Centre Badaloní, després d'un concert, serà lliurada a la Junta del Patronat.

SABADELL

La festa de Sant Jordi

Diumenge vinent la nostra ciutat honorarà al Patró de Catalunya, el gloriós Sant Jordi, d'acord amb el següent ordre:

A les nou del matí, reunió de les Joventut Catòlica, Joventut Nacionalista i Joventut Catalanista i els Pomells de Joventut a la plaça de Pi i Margall, per anar a l'estació del ferrocarril elèctric a rebre al Directori i Pomells de Joventut de tot Catalunya.

Visita del Directori i Pomells a les autoritats.

A les deu, Ofici solemne a la parròquia de Sant Feliu, amb assistència de les autoritats, cantant el poble la missa "Fons Bonitatis". Sermó pel conseller reverend Miquel Simó, Sch.

Sortint de l'Ofici tots els pomellistes cantaran l'Himne de la Joventut i tot seguit a la plaça de Pi i Margall la cobla La Principal del Vallès interpretarà sardanes.

A dos quarts de set de la tarda, hi haurà cant de Vespres de Sant Jordi a la parròquia de la Puríssima Concepció, cantades per tots els fidels.

I dilluns, diada de Sant Jordi:

A les dotze del migdia, missa a la parròquia de Sant Feliu, a l'altar del gloriós Patró.

Eixint de missa les senyoretes pomellistes faran ofrena de les roses de Sant Jordi i immediatament sardanes a la plaça de Pi Margall per la nostra cobla La Principal del Vallès.

Els cants litúrgics de totes les solemnitats religioses seran dirigits per la Schola Cantorum.

LA CAMPANYA ELECTORAL

Nacionalistes de Barcelona: ACCIÓ CATALANA, per la seva adequada organització en la propera lluita electoral, necessita un gran nombre d'interventors a les meses. A l'objecte d'omplir les llistes d'intervenció amb el mínimum possible de despeses, demana a tots els que pugin prestar servei patriòtic, que s'ofereixin voluntàriament. Té la Comissió electoral oferiments nombrosos, però essent uns quatre cents els Collegis electorals en la circumscripció de Barcelona, la presència de dos interventors a cada collegi fa nessari el comptar amb uns vuit cents noms. Trameteu, doncs, el vostre oferiment a les oficines d'ACCIÓ CATALANA (Trafalgar, 14, entresol), indicant la vostra adreça. Aquells de vosaltres que vulguin satisfer per llur propi compte l'import del dinar, poden indicar-ho així.

Als addictes i als amics d'ACCIÓ CATALANA que no tinguin vot, especialment a la nostra joventut entusiasta, els demanem que s'ofereixin per distribuir candidatures a les portes dels collegis electorals. En trametre els noms i les adreces a les oficines d'ACCIÓ CATALANA poden indicar també si tenen alguna preferència per prestar servei en un determinat collegi. Advertim que els dipositaris de la nostra candidatura no hauran de portar cap cartell, i que llur distintiu consistirà en un braçal de la bandera catalana.

Es prega als amics que vulguin oferir-se com a interventors o com a dipositaris de candidatures d'ACCIÓ CATALANA, que es dirigeixin a les oficines que caigui per muntar amb tots els detalls i sense presses la nostra organització electoral, de la qual ha de dependre en bona part l'èxit de la nostra candidatura.

Es prega també als adherits i simpatitzants amb ACCIÓ CATALANA que el dia de les eleccions puguin disposar d'autos, motocicletes, bicicletes i telèfons que se serveixin participar-ho a les oficines d'ACCIÓ CATALANA, deixant-hi noms i adreces.

El Comitè electoral

CRIDA ALS AMICS D'ACCIÓ CATALANA

ACCIÓ CATALANA reclama per a la pròxima lluita electoral l'esforç de tots els catalans que lluiten per les reivindicacions nacionals de Catalunya.

ACCIÓ CATALANA, que és una protesta contra la corrupció dels actuals procediments polítics i que ve a actuar en tota puresa;

ACCIÓ CATALANA, que entén que els càrrecs d'elecció popular no són per satisfer vanitats ni altres concupiscències, sinó que constitueix una càrrega i són llocs d'esforç i perill;

ACCIÓ CATALANA, que no té candidats de quota, obre una llista per sufragar les despeses de la propera lluita electoral, per tal com deuen contribuir-hi els ciutadans en la mesura de les seves forces.

CIUTADANS: Passeu per les oficines d'ACCIÓ CATALANA (Trafalgar, 14, entresol), a deixar-hi la vostra aportació.

ACCIÓ CATALANA, després de les eleccions, publicarà la *inversió donada als cabals que per això es recaptin.*

Va augmentant la subscripció popular oberta per sufragar les despeses electorals d'ACCIÓ CATALANA.

PATRIOTES! Es un deure que tots contribuïm a les despeses que comporten les lluites per la llibertat de la terra!

CIUTADANS: Si voleu renovar els costums polítics, cal que sigui tothom que contribueixi a les despeses electorals!

* * *

Tot just iniciada l'organització electoral d'ACCIÓ CATALANA, hi ha hagut amics que se'ns han ofert i encarregat de muntar no sols el servei d'intervenció i repartiment de candidatures al carrer, en seccions completes, sinó que davant de les dificultats que per a ACCIÓ CATALANA representava el repartiment a domicili, àdhuc d'aquest servei. Els ho agraïm moltíssim i desitgem que aquest exemple serveixi a tots d'encoratjament i estímul.

Es interessant veure com els procediments electorals emprats per ACCIÓ CATALANA desperten l'entusiasme del públic. Les *oficines electorals es veuen concorregudes*, sobretot de gent que feia anys estaven allunyats de les lluites polítiques.

ELS NOSTRES AMICS DE SARRIÀ

Els nostres amics de Sarrià preguen als patriotes d'aquella barriada que vulguin prestar llur servei voluntari segons el destí pel qual sentin predilecció, que se serveixen concórrer avui, dijous, a tres quarts de deu de la vetlla, a l'estatge de la Delegació d'ACCIÓ CATALANA, Baixada de l'Hort de la Vila, lletra A. C. Cal, sobretot, que la joventut sarrianenca atengui aquesta crida prestant així un ajut que la Pàtria els reconeixerà. La Comissió electoral d'aquella barriada els atendrà amb molt de plaer.

ALS ELECTORS DELS DISTRICTES IV I X

Per a avui, dijous, a les deu de la vetlla, es convoca els nacionalistes de la part alta del Districte IV i X (Poblet), a una reunió per allistar interventors, apoderats, ciclistes, repartidors, etc., etc. Lloc: Ateneu Prat de la Riba, Aragó, 359, pral., prop del passeig de Sant Joan.

ALS ELECTORS DE SANT MARTÍ

Per a avui dijous, a les deu de la vetlla, es convoca els nacionalistes del Districte X a una reunió per allistar interventors, apoderats, ciclistes, repartidors, etc. Tindrà lloc al Centre Nacionalista Democràtic del Clot, Muntanya, 7.

OFICINES ELECTORALS D'ACCIÓ CATALANA

Oficina Central: ACCIÓ CATALANA, Trafalgar, 14, entresol.

DISTRICTE I

Joventut Nacionalista de la Barceloneta, Sant Miquel, 3.

Delegació d'ACCIÓ CATALANA al Poble Nou, Pujadas, 188, baixos (entre Rambla del Triomf i Marian Aguiló).

DISTRICTE II

Delegació d'ACCIÓ CATALANA al districte II, Carders, 12, baixos, (de 9 a 12).

DISTRICTE III

Ateneu Autonomista del Districte III, Caçadors, 4, principal, des de les cinc de la tarda a les dotze de la nit.

DISTRICTE IV

Foment Autonomista Català, Passeig de Sant Joan, 113.

Ateneu i Escoles Prat de la Riba, Nàpols, 219.

DISTRICTE V

Ateneu Nacionalista del Districte V, Ronda Sant Pau, 36, principal; telèfon A. 2554.

DISTRICTE VI

Ateneu Nacionalista "Pàtria Lliure", Consell de Cent, 227, baixos (xamfrà Casanova).

DISTRICTE VII

Llibertat, Ateneu Nacionalista del Districte VII, Marquès del Duero, 113.

Delegació d'ACCIÓ CATALANA a Sans, Espanya Industrial, número 7.

DISTRICTE VIII

Ateneu Nacionalista del Districte VIII, Salmerón, 62, principal.

DISTRICTE IX

Avenç del Nacionalisme Republicà de Sant Andreu, Sant Andreu, 140 i Passeig de Fabra i Puig, 19.

DISTRICTE X

Ateneu i Escoles Prat de la Riba, Nàpols, 219 (Poblet).

Centre Nacionalista Democràtic del Clot, Muntanya, 7.

Delegació d'ACCIÓ CATALANA al Poble Nou, Pujadas, 188 (entre Rambla del Triomf i Marian Aguiló).

SARRIÀ

Delegació d'**ACCIÓ CATALANA**, Baixada de l'Hort de la Vila.

El lector diu...

ACCIONISTES D'HONOR

Sr. Director:

Entenc que LA PUBLICITAT assaja un sistema sentimental que a més d'ésser bell és molt corprenedor. El nostre diari fa llista d'accionistes d'honor, associa el lector a les alegries i agrors de l'empresa. Es encertat perquè, com he dit, El diari amb ànima el triomf no és pas d'empresa, sinó de l'ideal, l'ascenció del diari implica la pujada del catalanisme. Gosem atribuir als patriotes del diari aquella dèria per tal com sovintment som assabentats dels balanços i una fallida d'una peça de la rotativa mereix aquell tan corprenedor *L'engany del cor.*

Per ço tots, entenc, venim obligats a posar a mans de la Direcció el que creiem pugui ésser d'eficàcia o el que millor servir així com de peça d'engranatge dins l'acció del diari. Algú demanà des d'ací una fulla o fulles volants que hauria de fer *Acció Catalana* i que en ella es posés la contesta senzilla que mereix el nostre contradictor de cafè, de plaça, rotllo, etc. Bé, però havem d'ésser pràctics, de fulles volants LA PUBLICITAT ens donaria motiu diari per a fer-ne perquè aquest mateix darrer de la *Catalunya petita* és tota una oració que havem d'aprendre, però A. C. no en pot fer tantes de fulles. Com fer-ho? Els diaris de l'Argentina tenen una secció que din *informacions útils* i en ella es contesten totes les preguntes del caràcter que siguin re't ací, doncs, una idea que podria recollir el diari amb motiu de les reformes i així des d'aquesta secció es podrien evacuar les contestes sobre història, estadística, jurídiques, etc. i ella fóra un altra arma per fer llarga la corrua *d'accionistes d'honor.*

Joan d'Almatà

UN FET VERGONYÓS

Sr. Director:

Ahir al matí, a dos o tres quarts de dotze, va ocórrer al carrer de Santa Anna un de tants fets vergonyosos que posen de relleu la ineptitud de la *força pública* en els casos en què de llei hauria de palesar la seva aptitud en mantenir l'ordre.

Es tractava senzillament d'agafar un subjecte que, segons deien, era "carterista" i portar-lo a la delegació. L'individu detingut s'ha negat a accedir l'ordre dels guàrdies i tirant-se a terra ha pres una actitud de formidable resistència. Feia uns crits esgarrifosos de "m'haureu d'arrastrar!", "assessins!", "deixeu-me anar", etc. Com es pot suposar, aviat s'ha improvisat un nucli d'espectadors, badocs interessats en l'aventura. Els dos guàrdies, ajudats d'uns transeünts, han reclamat l'auxili d'un altre guàrdia ciclista que passava i entre tots han estat gairebé mitja hora sense "poder" trobar solució davant la passiva actitud del carterista.

L'espectacle era repugnant perquè *arrossegaven un home que talment* semblava boig *fent* uns crits d'esgarrifança que se sentien de la Rambla estant.

I als tres guàrdies no se'ls va ocórrer agafar un taxímetre i conduir l'individu a la Delegació, evitant així un quadro reprovable. Al cap d'una estona llarga tingueren la gran ocurrència de posar el carterista dintre d'un carretó de mà que duia un minyó que passava. Era bonic de veure aquell quadro demostratiu dels pocs recursos policíacs dels agents de seguretat.

El públic, a l'últim molt nombrós, comentava el fet. Uns quants amics nacionalistes que passaven en aquell moment i els que presenciàvem el fet també vam fer el nostre comentari.

Jaume Fabregat

UN ACTOR BROMISTA

Sr. Director:

L'actor senyor Moncayo, la companyia del qual debuta avui al Principal Palace de la nostra ciutat, entretenia el públic d'un teatre de Madrid dient acudits de més o menys bona llei, d'entre els quals un n'he guardat a la memòria, que al veure anunciat el debut de la companyia de la qual en forma part l'esmentat actor, he recordat, i és: "¿En qué se parece un taladro a un perro catalán? En que te-la-dra."

Molt dolent per cert i àdhuc impropi d'un actor que estimi llur carrera com a senyal de gràcia i bon gust. Malgrat tot, acceptem-lo; però encara que sigui així, hom no pot entendre perquè el "perro" amb el qual l'actor al·ludit motiva el desgraciat acudit, hagi d'ésser precisament "catalán". Ara que aquest senyor és a Barcelona, ¿ens ho podria aclarir?

Lluís Vila

LA PUBLICITAT

S'han anat vencent les dificultats que oposava la *novetat* en el començament de funcionar la nostra nova rotativa. S'estan contínuament practicant assaigs i proves que permeten assegurar una esplèndida presentació dintre molt pocs dies.

Amb aquesta confiança, diumenge vinent, vigília de Sant Jordi, publicarem el segon número extraordinari.

Contindrà setze pàgines en paper satinat, amb gravats i interessants articles i informacions.

Llegiu diumenge vinent

L'EXTRAORDINARI DE SANT JORDI

D'ESPORTS

BOXA

Dimarts a la nit, davant d'una concurrència nombrosíssima, tingué lloc al Frontó Comtal l'anunciada *soirée* de boxa, el *clou* de la qual era el *match* pel campionat del pes *welter* entre En Valls, campió, i Alis, *challenger*, que es descapdellà gairebé sempre en mig de les protestes de la concurrència, degut a l'actitud adoptada per En Valls, veritablement imprópia d'un campió que ha de defensar el seu títol.

Ja al primer *round* la puntuació fou favorable a Alis, que blocà o esquivà gairebé totes les entrades de dreta d'En Valls. Des del segon temps aquest adoptà la tàctica de refugiar-se al cos a cos, essent cridat a l'ordre per la forma en què ho feia i des d'aquest moment la seva actitud no sofrí variació sensible, sovintejant les cridades a l'ordre i accentuant-se les protestes del públic. Amb tot, cal fer notar que el seu esperit combatiu no decaigué gaire als primers *rounds*, aconseguint al cinquè contenir la impetuositat del seu contrincant i obtenir una puntuació favorable. Però a comptar del sisè *round* es mostrà ja en plena bancarrota, augmentant les protestes del públic, per les seves incorreccions i perdent el *match* tot interès esportiu. Alis revelà des del començament la seva superioritat i dominà gairebé sempre; val a dir, però, que segur d'obtenir la victòria per punts, contribuí molt poc a restablir la bellesa i la netedat de l'encontre, ans al contrari, es gaudí de la incorrecció del seu adversari i tendí únicament a fer-la més remarcable.

La decisió dels jutges fou favorable a Alis, el qual quedà proclamat campió d'Espanya del pes *welter*.

Aquest match fou arbitrat per En Casanovas el qual, com és de suposar, passà una mala estona.

Abans del combat s'assabentà que En Sáez desafiava el vencedor, constituint el dipòsit corresponent a la Federació.

El veritable *clou* de la vetllada fou el *match* Gironès-Vallespín, celebrat abans que l'esmentat, que valgué al primer una altra victòria decisiva obtinguda al segon *round*, al cap de cinc minuts de combat. Veu's aquí el que fou l'encontre: Gironès, com de costum, es presentà esplèndid de forma; de bell començ, dues entrades per directe foren esquivades per Vallespín amb la seva peculiar mestria, sense que, però, anessin seguides de les adequades rèpliques; després, alternativament, hi hagueren diverses entrades d'un i altre, finint el *roun* amb atac de Gironès a la cara per mitjà de directes en sèrie. Tots dos combatents donaren proves d'un gran esperit combatiu i foren aplaudits. Al segon *roun* Vallespín plaçà alguns cops, altres són esquivats, però, tanmateix, Gironès guanya terreny per tal com els seus directes de dreta i esquerra són de gran eficàcia i alguns deixa senyat. Per fi, a mig *round*, Gironès ataca a fons, martelleja materialment i ràpidament les mandíbules del seu contrincant, que cau exànime fins a *out*.

La victòria de Gironès, tan decisiva com ràpida, fou rebuda amb una gran ovació. El *record* d'aquest jove *coming-man* amb les victòries sobre Urtasum i Vallespín darrerament obtingudes, assenyala una fita prometedora dels més alts triomfs en el terreny internacional perquè tant Urtasum com Vallespín representen dintre de la boxa dos valors gens negligibles, com ho palesa el nombre de les seves victòries i la seva actuació sempre remarcable; ultra això Gironès, la característica del qual ha estat des que debutà un *punch* formidable i una gran resistència com lluitador i com encaixador, cada vegada que trepitja el ring acusa un sensible tats que són necessàries per ésser un avenç en el domini de les altres qualiboxador compert. Creiem que avui a Catalunya no existeix ja qui pugui oposar-se-li que reuneix les seves qualitats de *cogneur*.

Barbens i Vonna feren en segon lloc un combat que tingué molt d'interès científic el primer, que substituïa a Urtasum, que no pogué comparèixer per malalt, fou proclamat guanyador per punts.

Frediani tampoc es presentà i lluità en lloc seu amb Americà Sanxo, del Barcelona Boxing, el qual guanyà també per punts.

El primer combat entre Pàez i Aznar fou guanyat pel primer, per punts.

Tots els encontres foren arbitrats per En Casanovas, excepte el Vallespín-Gironès, que ho fou per Frik Armangué.

S'assabentà que el dia 8 se celebrarà al mateix local una altra reunió, en la qual ha de prendre part Roca, Gironès, Suncho, Fabregat, Frank Hoche, Balzac i d'altres.

COPA PRIMAVERA

Una regata de reunió de sèries és quelcom que necessita una petita aclaració, car en la vela, esport que no ha aconseguit que es coneguessin àmpliament els seus secrets, enclou una confusió que volem explicar, a fi de què hom es faci el càrrec, és perquè el que arriba davant no sempre és el que guanya.

En una reunió hi prenen part naus de diferentes mides; aquestes es coneixen per la lletra que porten sobre la vela; així, doncs, farem constar que la lletra *L* són els sis metres i la *K* els set metres, com la *P* el *sonderklasse* (assimilats a set metres).

Segons el reglament de regates, en lluites de conjunt, els *K* donaran als *L* 40 segons d'avantatge per milla recorreguda; així, doncs, un *K*, per guanyar, deurà arribar davant dels *L* amb més de tantes fraccions de 40 segons, com milles hi hagin.

Aplicat l'esmentat a la *copa Primavera*, trobarem que el *Guinea*, *Giralda*, *Giraldilla*, *Cigne* i *Aga*, pel total de set milles i mitja que té el recorregut, per a guanyar, deuen arribar amb més de cinc minuts davant del *Barandil*, *Gavot*, *Mercedes*, *Momo*, *Asphodel*, *Brisa*, *Bajasso*, de la lletra *L* els darrers i de la *K* els altres.

En la regata del diumenge, el *Cigne*, malgrat arribar primer, perdé la regata car sols entrà amb tres minuts i mig davant del *Gavot*, peró guanyà al *Mercedes*, *perquè entre ambdós hi havia més del temps marcat.*

Aquesta petita aclaració la creiem de necessitat ja que el vinent diumenge la lluita es desenrotllarà pels mitjans esmentats.

VELA

COPA PRIMAVERA

La segona prova de l'esmentada regata es farà diumenge vinent, a dos *quarts d'onze del matí, al mateix recorregut*: marítim, boia Llobregat, boia *del Dic, i marítim, total, 1 milla i* mitja.

Aquesta segona lluita, degut al resultat de la regata passada, ha esdevingut una discussió desitjada per tothom. La victòria del "Gavot", nau novella a les nostres regates, ha sorprès, i això fa que s'esperi ansiosament retrobar-se per arrabassar-li l'avantatge conquerit.

Per altra part, el *temps regnant* va handicapar per avaries al "Mercedes", "*Giralda*" i "*Aga*"; *com tampoc sortiren* els "Asphodel", "Guinea", "Graldilla" i "Momo".

No hi ha dubte que el "Gavot" és una bona nau i que el triomf l'assolí ben justament, guanyant-lo pam a pam. No fou pas la sort el que el portà al davant; aquest lloc l'obtingué en forma lluita, com ho demostra el fet d'haver sortit darrer amb molt desavantatge i finir amb triomf contra naus de perill.

Tot això fa que uns i altres vulguin la regata, i tingui pels amants de la vela un interès màxim, no solament pels vençuts, sinó per aquells que no sortis envegen el lloc d'honor, i per al guanyador, que segurament procurarà mantenir el formós començament de la seva nova vida.

FUTBOL

SANS-SABADELL

Diumenge a la tarda es farà aquest partit, de Campionat de Catalunya, entre la Unió Esportiva de Sans i el Centre Esports de Sabadell.

La importància està en què si perdés el Sans, quedaria empatat de punts amb l'Avenç, de Sant Andreu, en el darrer lloc.

Es donc de creure que faran tots els possibles per sortir guanyadors.

TENNIS

EL XXI CONCURS INTERNACIONAL

Ampliant les primeres notícies que donàrem sobre el XXI Concurs Internacional que del 28 d'abril al 3 de maig pròxim se celebrarà a les pistes de la Societat Esportiva Pompeia, la Junta Directiva de l'Associació de Lawn Tennis de Catalunya ha nomenat un Comitè executiu compost de delegats de Clubs i altres elements de vàlua, havent-se-li confiat l'organització del torneig.

S'han rebut informes favorables sobre la vinguda de notables equips estrangers i seria possible que dintre de poc pogués donar-se a la publicitat una notícia sensacional, que omplirà de satisfacció a tots els aficionats de la nostra ciutat. Per avui res més podem dir.

Quant a l'organització material amb tota activitat la Societat Esportiva Pompeia dóna els últims tocs a l'acondicionament de les pistes i local.

Aquesta setmana seran repartides als Clubs les fulles d'inscripció del concurs, que comprendrà, com en anys an-

teriors, cinc proves de campionat, en les quals es disputaran les copes del Rei i Ajuntament i cinc proves d'avantatges per a les quals s'han ofert valuosos premis.

NOTICIARI DELS CERCLES

APLEC EXCURSIONISTA DE CATALUNYA

(6 de maig de 1923)

El programa d'aquesta magna manifestació excursionista és el següent:

En arribar el tren especial a la Pobla de Claramunt, la comitiva es traslladarà al castell que la domina, en quina capella es dirà una missa pels que vulguin complir amb aquest precepte i a continuació tindrà lloc el gran míting excursionista, prenent-hi part els senyors Rafel Cardona, Ventura Gassol, Timoteu Colomines i un representant de la Lliga de Societats Excursionistes. Acabat aquest, és retornarà a la població per a dinar, uns escampats per les nombroses fonts que hi ha per les voreres del riu i altres a l'Apat de Germanor Excursionista, que serà molt ben servit i a preus populars. A primera hora de la tarda l'Agrupació Choral "Lira Poblenca" obsequiarà als excursionistes cantant les millors cançons del seu extens repertori i seguidament s'emprendrà l'excursió a Capellades per a visitar el típic Capelló i l'Abric Romaní, dels quals el doctor Baltasar Serradell donarà explicacions geològiques i prehistòriques. D'allí, també en tren especial, es retornarà a Barcelona.

Per més detalls a les Oficines d'Organització (Princesa, 14), de les 19 a les 23 de la vetlla.

SOCIETAT DE CARRERES DE CAVALLS

Van rebent-se en la Secretaria d'aquesta Societat, noves de la próxima arribada de diversos contingents de cavalls de tal manera que tot fa esperar que la temporada que s'apropa serà una de les més concorregudes per diferentes quadres.

Vindran en crescut nombre cavalls militars per a prendre part en les proves que d'aquesta classe consta el programa i un d'aquest dies han d'embarcar a Gibraltar amb destí a la nostra ciutat, el popular "Bouton d'Or", "Presba II" i altres cavalls del preparador senyor Calvell.

A l'Hipòdrom es treballa en l'arranjament de les seves dependències, pintant-les de nou i acondicionat-les per a millor comoditat del públic.

CLUB DEPORTIU CARPENTIER

La Junta del Club Deportiu Carpentier posa en coneixement dels seus socis, que molt aviat inaugurarà la nova sala de boxa, per tal que els seus boxistes puguin continuar l'entrenament suspès durant aquesta temporada passada.

CLUB MARITIM

La celebració de la segona prova de la regata Copa Primavera per a yachts de fórmula internacional (sèries reunides), organitzada pel Marítim, tindrà lloc diumenge, a dos quarts d'onze del matí.

EL RACING CLUB DE CATALUNYA

Com ja tenim dit, s'organitza per al dia 6 de maig, a les vuit del matí, una prova de marxa atlética anomenada "Volta a Barcelona", d'uns divuit quilómetres, el magnífic itinerari de la qual es troba en el reglament que reparteix la Secció d'Atletisme del Racing Club de Catalunya en les seves oficines, Corts Catalanes, 595 i 597, de quatre a vuit de la tarda, havent-hi ja inscrits per a aquesta prova nombrosos atletes, la qual cosa fa suposar que amb els valuosos premis que hi ha, serà un veritable èxit per a la novella entitat. Hi haurà també diversos premis per als que acreditin ésser neófits en aquest ram de l'esport.

Les inscripcions continuen rebent-se al local esmentat, tancant-se el dia 28 del corrent, a les vuit de la vetlla.

* * *

També aquesta entitat organitza per al dia 10 de maig, la "Copa Ràfols", gran prova de "cross" que es desenrotllarà per les muntanyes veines a la nostra capital, el circuit de la qual es comunicarà als atletes el dia 8 del próxim mes, de set a vuit de la vetlla.

Havent-hi ja nombrosos premis, la Copa Ràfols serà donada al Club que classifiqui millor els seus cinc atletes.

Les inscripcions es reben al local, Corts Catalanes, 595 i 597.

Es ven LORYC
en perfecte estat, completament equipat
Raó: Llúria, 20, 2.-1.
de 6 a 7

LA SESSIÓ DE L'AJUNTAMENT

A les sis i cinc minuts començà la sessió de segona convocatòria. Presideix l'alcalde accidental senyor Maynés.

Es llegeix l'acte de la sessió anterior, que és aprovada.

Es passa al

DESPATX OFICIAL

I.—Ofici de l'Alcaldia comunicant diversos afers de la Comssió de Govern.

II.—Ofici de l'alcalde senyor marquès d'Alella comunicant que s'ha hagut d'absentar uns quants dies.

III.—Ofici de l'Ajuntament de Sant Sebastià agraint l'atenció de l'Ajuntament de Barcelona durant la visita que els representants d'aquella Corporació Municipal va fer a la Fira de Mostres.

IV.—Ofici de l'Alcaldia relatiu a l'abonament dels cabals que s'hagin de pagar als individus de les Brigades Municipals.

ORDRE DEL DIA

Damunt la taula hi han cinc dictàmens. Són aprovats: un regulant la col·locació d'abeuradors públics; un altre jubilant a un empleat municipal; i un tercer concedint a la Companyia Materials i Edificacions S. A. el que proporcioni a la Direcció General de Serveis Públics el personal, cines i transports per als treballs que siguin necessaris pel serveis que té al seu càrrec la dita Direcció. Aquest darrer fou aprovat després d'una llarga discussió. Els senyors Marial, Navés, Santamaria i Anglada (E.) volgueren mostrar alguns perills d'aquesta concessió donada per concurs, defensant el dictamen els senyors Tusell i Bordes. El senyor Maynés, que ha cedit la presidència al senyor Plaja, diu que ell també té alguns dubtes respecte els preus que ofereix la Companyia Materials i Edificacions S. A., però que creu que s'hà d'aprovar el dictamen perquè tanmateix econòmicament és favorable per a l'Ajuntament; però el senyor Marial torna a promoure la discusió, dient que demanant l'empresa el preu que s'ha de donar als obrers, aquests poden promoure qualsevol dia una protèsta que perjudicaria al Municipi. Finalment, com hem dit, fou aprovat; l'aprovació es féu en votació nominal havent-hi nou vots en contra.

La majoria dels dictàmens de les diferents Comissions foren aprovats. Entre ells n'hi ha un oposant-se a la demanda formulada per la S. A. Gatell per extreure per un termini de vint anys, i amb caràcter exclusiu, sorra de la platja entre les desembocadures dels rius Besòs i Llobregat, i dos de la Comissió de cultura demanant cabals per reparar i atendre despeses de les escoles públiques. Els que queden pendents de discusió no són de gaire interès.

PROPOSICIONS

Entre altres, es presentaren les següents:

Una dels senyors Nadal, Bordas, Degollada i Tusquets, perquè l'Ajuntament en corporació assisteixi a l'acte inaugural de l'Exposició d'art de primavera que tindrà lloc el dia 30 del corrent al Palau de la Indústria. (Aprovada.)

Una altra dels senyors Sansalvador, Nonell, Nadal, Tusquets i Tusell, perquè s'aixequi un empostissat al lloc que es destini per a la festa d'Infants i Flors que el Centre Autonomista de D. del C. i de la I. farà el vinent dia 10 de maig al Parc Güell, i que l'Ajuntament destini per a dita festa una subvenció de 2,000 pessetes. (Aprovat el primer extrem, passant el segon a la Comissió d'Hisenda.)

Una altra dels senyors Nadal, Plaja, Junyent, Marial, Quirós i Gabarró, que l'Ajuntament assisteixi en corporació a la festa dels Jocs Florals que se celebrarà el dia 6 del vinent maig al Palau de la Música Catalana, i que es facilitin les plantes necessàries per a l'embellíment de la sala. (Aprovada.)

Una altra dels senyors Degollada, Palau i Tusquets, que per contribuir a les despeses que es facin amb motiu de l'assistència dels delegats del P. E. N. Club de Catalunya a la reunió del Pen Club de Londres, convocada per al dia 1 de maig vinent, i a la que hi assistiran delegacions de les principals ciutats d'Europa, se subvencioni els esmentats delegats amb 1,500 pessetes. Fou aprovada, després d'un debat entre els senyors Junyent, Degollada i Nadal, aquest darrer defensant-la.

Una altra dels senyors Tusell, Bremón, Matons, Bordas i Blajot, perquè amb motiu de la festa de l'estudiant, que tindrà lloc amb motiu de la Diada de Sant Jordi, patró de Catalunya, organitzada per les entitats escolars nacionalistes de Barcelona, el concert públic que tindrà de donar la Banda municipal al lloc de consuetud el diumenge dia 22, se celebri als jardins de la Universitat Nova el mateix dia, i que per ajudar a les despeses de la festa, audicions de sardanes, festival de teatre, actes d'afirmació patriòtica, etc., es concedeixi la quantitat de 500 pessetes. (Passà el primer extrem a l'Alcaldia i el segon a la Comissió d'Hisenda.)

Una altra dels senyors Escolà, Tusell, Viza, Nonell, Carareh, Matons i Trius, que el dia de Sant Jordi, Patró de Catalunya, una comissió de l'Ajuntament assisteixi a la festa religiosa del Palau de la Generalitat; que siguin ornamentades les Cases Consistorials i Tinències, es col·loqui la bandera i vestuari de gala la guàrdia municipal, i que la Banda municipal doni un concert a la Plaça del Rei. (Aprovats el primer i segon extrems; passant el tercer a l'Alcaldia.)

MOCIONS

Torna a ocupar la presidència el senyor Maynés.

El senyor Escolà diu que en els passos a nivell molts cops no es paren els tramvies, a la qual cosa estan obligats, i que ens podem trobar qualsevol dia amb una nova desgràcia; demana que l'Ajuntament obligui a tenir compte als trens i als tramvies. El senyor Santamaria s'hi adhereix. El senyor Palau demana que no solament siguin els tramvies els que parin en els passos de nivell, sinó també els trens. El senyor Bordes diu que aquest assumpte fou tractat abans d'ahir en la Comissió de Cultura, i que els tècnics aconseguiren de la companyia de companyia del ferrocarril que posés una gran campana que tocarà molt abans de passar el tren i que es canviessin les tanques. El senyor Maynés diu que sembla que s'aconseguirà, malgrat no dependre de l'Ajuntament, que es parin obligatòriament els tramvies i els trens, i que avui mateix obligarà als tramvies, ja que sembla que no compleixen, que es parin en els passos de nivell. El senyor Nadal demana que es facin complir als guardes urbans aquestes disposicions de l'alcalde. El senyor Santamaria diu que no es pot fer de cap manera responsable d'una desgràcia als urbans.

A tres quarts i mig de nou el senyor Maynés aixeca la sessió.

Notes informatives

VISITA A LES OBRES DE L'EXPOSICIO

Acompanyats pel senyor Joaquim M. Nadal, president de la Comissió de Cultura; del doctor Agell, catedràtic de la Universitat Industrial; del senyor Manuel Ainaud, assessor tècnic de la Comissió de Cultura, i del senyor Martorell, de les Oficines de l'Exposició, ahir matí visitaren les oficines, palaus, pares i jardins de l'Exposició d'Indústries Elèctriques, l'estadi i Miramar l'eminent Rector de la Universitat de Toulouse Mr. Dreech i el distingit professor del College de France Mr. Charles Moureu i la seva esposa.

El senyor Prevost i el doctor Mias els reberen a les Escoles de Bosc.

Els visitants quedaren altament complaguts de les obres de l'Exposició i de la vista que des d'allà es gaudeix.

Al migdia foren obsequiats amb un esmorzar al restaurant "La Font del Gat".

Durant la tarda visitaren l'Escola de Mar i el Grup Escolar Baixeras.

INAUGURACIO DE LES ESCOLES DEL GUINARDO

Diumenge que ve, a les onze del matí, tindrà lloc la inauguració oficial de les Escoles a l'aire lliure del Parc del Guinardó. Hi assistirà l'Ajuntament i s'ha invitat a les autoritats acadèmiques, les entitats culturals de Barcelona i a les societats que tenen l'estatge prop del lloc on s'han edificat aquestes escoles.

La banda municipal donarà un concert durant la inauguració.

D'URBANITZACIÓ

El tinent d'alcalde del districte II, senyor Tusell, ha sollicitat de la secció facultativa corresponent que s'arreglin urgentment l'empedrat i les construccions per a plantes del passeig de la Duana i que s'apariin les aixetes de la font pública del carrer de les Freixures

També ha interessat de la Direcció de Parcs Públics i Arbredes que s'arreglin i es pintin els bancs del Parc de la Ciutadella i que es formuli l'oportú projecte per proposar l'empedrat del pas central de carruatges del dit Parc.

DE CIVISME

La Direcció de Parcs Públics i Arbredes es veu en la necessitat de dir que és altament lamentable el que una part del públic que es va a passejar habitualment al Parc de la Ciutadella dificulti d'una manera incivil l'acció dels guardes, posant-se al costat d'aquells que treuen plantes i cullen flors. L'esmentada Direcció demana als ciutadans que cal que cooperin amb simpatia a l'actuació dels guardes, indicant a la Direcció si algun d'ells comet qualque falta.

L'Ajuntament ha començat una renovació del Parc i espera del públic l'ajut necessari per obtenir l'èxit que cal.

MOCIONS FORMULADES

A la Comissió de Foment han estat formulades les següents mocions:

Dels senyors Anglada (J.), Domènech i Tomàs perquè sigui traslladada la font que hi ha al carrer de Santa Catarina, cantonada al de Badalona, a un altre lloc proper, per evitar que les aigües s'estanquin.

Del senyor Batlle perquè es destinin 2.000 pessetes a la urbanització de la plaça superior del funicular de Vallvidrera; perquè es formuli un projecte unificant la numeració dels carrers de Caputxins, Catalunya, Escoles Pies, Indústria, Major i Prim (Sarrià).

Els alumnes de les Escoles municipals

La Comissió de Cultura assabenta que, d'acord amb les disposicions de la Corporació municipal, per obtenir l'ingrés d'alguna alumna a les escoles que sostè l'Ajuntament cal la presentació de la cèdula personal del cap de família, tant per les que són franques com per les que és necessari pagar una matrícula proporcionada a la cèdula de cap de família.

Estant actualment obert el període d'estendre les cèdules personals, s'adverteix a les famílies que estan obligades a proveir-se'n, puix si no la presenten, quan es formalitzi l'ingrés de l'alumne, no se'l podrà admetre.

També es recorda a les famílies dels alumnes que assisteixen actualment a les escoles municipals, la necessitat d'adquirir els esmentats documents.

Noves religioses

CULTES

Quaranta hores: Església de les Germanes de la Nostra Dona de l'Esperança. Hores d'exposició: De dos quarts de nou del matí, a dos quarts de set de la tarda.

— Adoració nocturna: Torn de Sant Lluís Gonçaga.

— Cort de Maria: Nostra Dona del Roser a Sant Cugat.

— Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori: Torn de Sant Josep, a la seva capella (Escorial, 155, Gràcia).

— La missa d'avui: Color blanc.

DR. GALLEGO
Vies urinàries, matriu, impotència de la blenorragia crónica. Tractament exclusiu. Comte del Asalto, 13. —Festius, de 9 a 1 i de 6 a 8 nit.

DARRERA HORA

EL MOVIMENT ELECTORAL

Conferència d'En Rovira i Virgili a Terrassa

Ahir al vespre, En Rovira i Virgili va donar a Terrassa la seva anunciada conferència, titulada "Més enllà del federalisme". L'acte l'havia organitzat la Joventut Nacionalista. Un gran públic acudí a escoltar l'il·lustre orador i va aclamar-lo sovint durant la conferència.

El doctor Delfí Sanmartí va pronunciar unes breus paraules de presentació, i En Rovira i Virgili va descabdellar, tot seguit, el seu tema. Estudià l'evolució del sentit de federació i la naturalesa de les facultats que el règim federatiu atorga. Va distingir entre les federacions regionals i les nacionals, per treure la conclusió de la insuficiència de les últimes per resoldre els plets de llibertat de les nacions.

Aquesta tesi, que ha modificat les idees del llibre "Federalisme i Nacionalisme" del mateix Rovira i Virgili, fou apoiada pel conferenciant amb profusió d'arguments i ajudant-se de colpidors exemples que van impressionar profundament l'auditori.

Més enllà del federalisme, Rovira i Virgili proposa un ideal "independentista".

Va acabar amb un paràgraf d'encès optimisme: "No sacrifiqueu, catalans, l'ideal a la realitat fugitiva del moment. Sobre tot, no us vengueu l'esdevenidor, que fóra com vendre-us l'ànima. La Història està plena dels grans ma. La Història està plena dels grans miracles de la fe patriótica, i sense aquesta fe no hi ha aquells miracles. Tinguem fe en Catalunya perquè aleshores vindrà el miracle de la nostra llibertat!"

El públic, a peu dret, aplaudí amb entusiasme les darreres paraules del conferenciant.

En una de les nostres próximes edicions ens proposem de publicar una versió taquigràfica de la interessantíssima conferència d'En Rovira.

REUNIO A L'ATENEU AUTONOMISTA DEL DISTRICTE TERCER

Aquesta entitat prega a tots els seus associats i els inscrits a Acció Catalana residents al districte tercer de Barcelona, que concorrin a la reunió que tindrà lloc a l'estatge social de l'Ateneu (Caçador, 4, pral., Plaça de Sant Just), demà, divendres, a les deu del vespre, per tractar de diverses qüestions relacionades amb la propera lluita electoral.

Així mateix es convida a tots els joves que, no tenint vot, vulguin prestar la seva cooperació en les tasques preparatòries de les eleccions, perquè s'inscriguin en les llistes que trobaran a la Secretaria del mateix Ateneu.

PROCLAMACIO DELS CANDIDATS DE LA LLIGA REGIONALISTA

Anit passada tingué lloc, a la Lliga Regionalista, la proclamació dels seus candidats. Ocupaven la presidència els senyors Duran i Ventosa i Ventosa i Calveil, i els cinc candidats senyors Francesc Cambó, Pere Rahola, Morera i Galícia, Martínez Domingo i Narcís Batlle.

Presentà els candidats el senyor Duran i Ventosa.

El senyor Rahola digué que mai com ara, que governen Espanya uns homes que es diuen lliberals i demócrates, havia estat tan forta l'oposició. Afegí que l'única candidatura que es presenta enfront, és la radical, apoiada pels lerrouxistes i pels de la U. M. N.

El tradicionalista senyor Batlle digué que havia acceptat un lloc per treballar per la pau de Barcelona.

El senyor Morera i Galícia agraí a la Lliga perquè li fa l'honor que a les acabalies de la seva vida pugui tenir el goig de servir la pàtria.

El senyor Martínez Domingo regracià l'haver pensat en ell per la candidatura. Afegí que havia acceptat, malgrat els sacrificis que li representa, perquè coneix un xic Barcelona i desitja amb tota l'ànima retornar-li la tranquil·litat. Treballar per Barcelona és treballar per Catalunya i pels seus ideals de llibertat. Heu's ací per què he acceptat.

El senyor Cambó digué que aquest any la lluita electoral a Catalunya es presentava més ignominiosa que mai. Les eleccions del 18, presidint el Govern el mateix home que presideix l'actual, foren les més netes, i és que aleshores nosaltres teníem representació al ministeri. Si més no, s'hi respectava el dret del sufragi, però aquest Govern ni això ha respectat.

Examinà el panorama que representa Espanya, amb una Monarquia amb completa decadència, un Parlament que no representa res, un Exèrcit desmoralitzat, una Universitat sense prestigi i uns partits de Govern sense masses, ni cabdills ni idealitats. Digué que aquest Estat havia de resoldre els problemes del Marroc, l'econòmic, el social i el català.

Si parlo de tants altres problemes abans que el català—afegí—és perquè tots ells ens interessen. Una massa cada dia més important, vol resoldre el nostre plet amb la separació, sense pensar que amb la independència la vida a Catalunya es faria impossible. Ibèria, amb Portugal, és una unitat política i geogràfica.

Nosaltres continuem aixecant la mateixa bandera de sempre: Autonomia de Catalunya, Espanya Gran i persistència.

A les Planes

VENDA de terreny. — N'hi ha per a vendre 6.000.000 de pams per parcel·les a 0'15 ptes. el pam. Raó: Giralt Pellicer, núms. 1 i 3, taverna.

Trituradors TORRAS
Els més econòmics de més durada i rendiment.
Per a blat de moro, sucre, canyella, pebre, terres i tota clase de minerals.
Facilitats en el pagament.
ANGELS, 12, TALLER.
Visiteu l'Estant 3001 de la Fira de Mostres

Màquines - Eines
IMPORTANT ESTOC en
LIQUIDACIO
Màquines noves, la major part de PROCEDENCIA AMERICANA
Casp, 112, xanfrà Roger de Flor, d'11 a 2 quarts d'1
Apartat de Correus, 603

CATALANS:
L'ESTEVET
avui dijous dia 19
publica un número
Extraordinari
dedicat a la diada de
SANT JORDI
Més de TRENTA GRAVATS i a vàries tintes. Dibuixos i caricatures d'eminents artistes: Apa, Cornet, Junceda, John, Pere Sabater, Barra, Quicus, Fiol, Toni, etc. Treballs literaris: Rovira i Virgili, Miquel Laporta, Josep Maria de Sagarra, Ventura Gassol, J. Ruiz Porta, Manuel Carrasco i Formiguera, Francesc M. Masferrer, López-Picó, Alfons Maseras, Josep Maria Cases de Muller, Millás-Raurell i altres.
DUES COMPOSICIONS MUSICALS:
Cançó de Sant Jordi — Lletra d'EN VENTURA GASSOL, Música d'EN A. PEREZ-MOYA
i
La Fira de les Roses — Lletra d'En Josep M. de Sagarra, Música d'En Joan Balcells
CATALANS, COMPREU TOTS L'ESTEVET de SANT JORDI

ANGLO-SOUTH AMERICAN BANK, LTD.
CASA CENTRAL: LONDRES -.- CAPITAL I RESERVES: Més de Lliures esterlines 13.000.000
Sucursals: Barcelona, Plaça de Catalunya, 9; Madrid, Bilbao, Vigo, Sevilla, València, París, Nova York (agencia), Bradford i Manchester
24 Sucursals a l'Argentina, Xile, Perú, Mèxic i Uruguai
CAIXES DE LLOGUER

ESPECTACLES

TEATRES

Teatre Català Romea

Telèfon 3.500 A. Avui, dijous, a les cinc tarda, **Espectacles per a infants,** a preu popular. L'obra més còmica d'En Folch i Torres, **Blalet vallet.** Nit, Tertúlia Catalanista. **El vano de Lady Windermore.**—Demà, divendres, no hi haurà funció, per poder assajar **El despatriat.**—Dissabte, nit, funció en honor i benefici de l'eminent i popular actor En **Joaquim Montero,** reposició de la famosa obra d'En Jaume Rossinyol, anys ha no representada, **El despatriat,** i la magnífica obra del poeta portuguès Juli Dantas, **1023,** deliciosament interpretada per En Giménez i el beneficiat. — Diumenge, a les tres, **Blalet vallet;** a dos quarts de sis, el programa del benefici Montero, **El despatriat i 1023.** Nit, **Festa de l'estudiant,** organitzada per l'Associació Catalana d'Estudiants i l'Associació d'Estudiants de la Universitat Nova, **Rei i monjo i Roses de tot l'any.**—Dimarts, 24, sisena vetllada de teatre selecte, la celebrada obra de Maugham, traduïda per En Josep Carner, **Joan Casagran.** Es despatxa a comptaduría.

Gran Teatre del Liceu

Avui, 13 de propietat i abonament, a dos quarts de deu. Debut de la sopran lleugera Lina Ramelli, amb l'òpera en tres actes **I pescatore di perle,** prenent-hi part els cèlebres artistes senyor Nadal, Sarobe i Olaizola.—Dissabte, darrera representació de **L'holandès errant.**—Diumenge, tarda, **I pescatore di perle.**—Dilluns, última funció de la temporada. Comiat de la companyia **La Walkyria.**

TEATRE NUO

Companyia de sarsuela de FREDERIC CABALLE
Avui, dijous, 19 d'abril de 1923, tarda i nit. Les dues obres de grandiós èxit, dels celebrats autors **Josep Ramos Martín,** música del mestre **Jacint Guerrero,**
LA ALSACIANA i
LA MONTERIA
Obra estrenada per aquesta companyia a Espanya. Ovacions al quartet que estrenà l'obra: **Tana Lluró, Empar Saus, Frederic Caballé, Rafel Díaz.**

TIVOLI

Companyia de sarsuela i opereta **Pinedo-Ballester** del **Teatre de la Sarsuela, de Madrid**
Avui, dijous, tarda: **La viejecita** i **La monteria,** per Rossy, Pinedo, Ballester i Lloret. Nit, represa de **Las campanadas** i

La Montería

per **Emili Vendrell**

Apolo Palace (Teatre Apolo)

Gran companyia de vodevil i grans espectacles d'Elvira Torrens Soriano. Debut, dissabte, 21, a dos quarts de deu de la nit. **Butaca, 2'50; general, 0'50 ptes.**
GRANDIOSO PROGRAMA
2 obres; cinc actes
LA MONYOS (reformada) i estrena del vodevil en dos actes **EN NANDU VE A BARCELONA**

Teatre Novetats

Companyia de sainets, sarsuela, operetes i revistes. — Director de escena, **Lluís T. Maurente. Mestres** directors i concertador, **Josep Espelta,** Antoni Català i Joan Aulí.—
Avui, dijous, grandiosos funcions. —Tarda, a dos quarts de cinc, i nit, a les deu: L'entremés, **Los chorros del oro,** i la revista de gran espectacle en 3 actes i 14 quadros, llibre de Tomàs Borrás: música dels mestres Aulí i Benlloch.

ARCO IRIS

Grandiós èxit. — Prenent-hi part **Maria Conesa,** Labera, Calzado, Cabrera, Ferrer i els senyors Gómez, Rosell, Arnaldo, C. de Olmos i Celemendi. — Aquesta obra es presenta tal com s'estrenà al Teatre Apolo, de Madrid. — Demà, divendres, tarda, a les 5, matinée: La sarsuela **Las bravias** i reposició de l'opereta en 1 acte de Luis T. Maurente, música del mestre Juan Aulí, **La reina del Carnaval.**— Nit, a les 10, **ARCO IRIS.**

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodevil i grans espectacles de
SANTPERE I BERGES
Primera actriu,
ASSUMPCIO CASALS

Avui, dijous, tarda, a les 5. Formós vermut realista. Entrada i butaca, UNA pesseta: **El camí del vici.** — Nit, a les deu: El sorollós ÈXIT.

Vostè serà meva!

Demà, divendres, tarda darrera de **Els pelats del 66.** — Nit, L'EXITAS, **VOSTE SERA MEVA!** — Dissabte, 21, nit: ESTRENA,
QUART I AJUDA!

Teatre Victòria

Direcció F. Vallejo i F. Vidal. Mestres Blai i Conti. — Dijous, 19 d'abril. Gran vermouth especial, a dos quarts de cinc. 1, La preciosa sarsuela **La guerra santa,** per Josepeta Chaffer, Concepció Huertas, Blanca Leon, Lluís Moreno, Ignaci Cornadó, Rodolf Blanca, Francesc Acuaviva, Damià Rojo, Aragonès, Oya, López, Sànchez, Angolotti. 2, La preciosa revista **Que ès gran Barcelona.** Tota la companyia a escena. Per aquesta obra a estat contractat el popular **Nandu,** Avelí Galceran. *Nit, a tres quarts de deu.* 1, **El húsar de la guàrdia,** per Concepció i Pepeta Huertas, Leon, Rojo, Pradas, Acuaviva, Moreno, López, Alcalà, Sànchez, Mariner, etc. 2, **El càbo primero,** per les principals parts de la companyia. 3, La revista de Manuel Fernández, **Que és gran Barcelona,** per Vallejo, Galceran, etc.—Molt aviat, estrena de la sarsuela **El alcalde de Grifones** i de la segona part de **Que és gran Barcelona: Ja soc aquí** (Nandu).

TEATRE NOU

Companyia de sarsuela de FREDERIC CABALLE
Avui, dijous, 19 d'abril de 1923, tarda i nit. Les dues obres de grandiós èxit, dels celebrats autors **Josep Ramos Martín,** música del mestre **Jacint Guerrero,**
LA ALSACIANA i
LA MONTERIA
Obra estrenada per aquesta companyia a Espanya. Ovacions al quartet que estrenà l'obra: **Tana Lluró, Empar Saus, Frederic Caballé, Rafel Díaz.**

Teatre Nou

Companyia de sarsuela de FREDERIC CABALLE
Avui, dijous, 19 d'abril de 1923. Tarda, a les 4'30. Nit, a les 9'15. 1, La sarsuela en un acte i dos quadros, dels celebrats autors Josep Ramos Martín i Jacint Guerrero, **La alsaciana,** per les senyoretes Bañuls, Chomon, Díaz, Casas, Pros, Vidal, Monto i chor general. 2, L'obra de la temporada, dels senyors Josep Ramos, Martín i Jacint Guerrero, **La monteria,** pel quartet que estrenà l'obra a Espanya, **Tana Lluró, Empar Saus, Frederic Caballé, Rafel Díaz.**—Demà, divendres, tarda, a preus populars. Cartell còmic. **La cara del ministro, La alegria de la huerta, La viejecita.** Nit, **La alsaciana i La monteria.** — Dissabte i diumenge, grans programes.

Teatre Còmic

Companyia internacional de varietés y grans atraccions

Cada dia colossals matinées populars. — Avui, dijous, tarda, a dos quarts de cinc: colossal matinée popular: 1, Pantomima en 4 quadros, **L'ultratge;** 2, **The Deffety** gimnastes moderns; 3, **Willy Picardy,** malabarista pedestre; 4, La grandiosa i colossal atracció, **Maya et Alger;** 5, **Nanny Garden,** escultural trapecista; 6, L'estupenda i mai vista **Scultures vivantes,** reproducció de les millors estátuas dels més importants museos d'Europa. Butaca platea, 1'50 ptes.; general, 0'50. — Nit, a dos quarts de deu: 1, La pantomima en 4 quadros, **L'ultratge;** 2, **The Deffety;** 3, **Willy Picardi;** 4, **Nanny Garden;** 5, **Scultures vivantes;** 6, **Maya et Alger;** 7, **Júlia Olivor;** 8, Grandiós èxit del **Ballet Sascha Morgowa.**

Teatre Poliorama

Companyia de comèdia
GUELL - TUDELA - ASQUERINO - CORTES
(Telèfon 4134 A)

Avui, dijous, moda popular. Tarda, a les cinc:
LOS POLLOS BIEN
Nit, a les deu:
El director és un "hacha"
Divendres, nit, estrena en aquest teatre de la comèdia en quatre actes dels senyors Rey i Blanco, **El marquès de Chi Lung**

Teatre Barcelona

Tournée de la companyia cómica del teatre Rey Alfonso, de Madrid. Francesc Alarcón i Elvira Muro
Avui, dijous, tarda, a les cinc. Nit, a les 10.—L'èxit de la temporada. El sainet en 3 actes, el 2.on dividit en dos quadros, original d'En Josep M. Granada, de gran èxit,

EL NIÑO DE ORO

Gran "zambra gitana" al segon acte. Decorat nou dels escenògrafs senyors **Castells i Fernàndez.**

Demà, divendres, dissabte i diumenge, tarda i nit, últimes representacions de **El Niño de Oro.**

TEATRE NOU

Companyia de sarsuela de FREDERIC CABALLE
Avui, dijous, 19 d'abril de 1923, tarda i nit. Les dues obres de grandiós èxit, dels celebrats autors **Josep Ramos Martín,** música del mestre **Jacint Guerrero,**
LA ALSACIANA i
LA MONTERIA
Obra estrenada per aquesta companyia a Espanya. Ovacions al quartet que estrenà l'obra: **Tana Lluró, Empar Saus, Frederic Caballé, Rafel Díaz.**

ELDORADO

COLISEU DE VARIETATS
Avui, dijous, tarda i nit, Grans programes. Projecció de notables pel.lícules

Les colossals atraccions
OLIVARES
notable manipulador
LOU ET JANOT
parella de balls exòtics
Debut dels cèlebres gimnastas
BANOLAS ASTI
L'as dels excèntrics
RAMPER
i la genial artista
RAQUEL MELLER
Cada dia, **Ramper i Raquel Meller**

Diumenge, 22 abril, a les 11 del matí: Segona audició del concert dedicat a **JOSEP ANSELM CLAVE** per l'**ORFEO GRACIENC.**

Teatre Circol de Sans

Empresaris:
S'ARRENDA EN BONES CONDICIONS. OFERTES FINS AL DIA 25
Detalls: Secretaria de la Societat, Galileu, 7 i 9, de deu a onze de la nit

CINEMES

Saló Catalunya

Notables quintets JORDA i trio TORRENTS. — Avui, dijous, l'èxit dels èxits, SUCCES indescriptible,
ROBIN DELS BOSCOS
(ROBIN HOOD) Artistes Associats 4.000 metres, projectant-se sencera; la més gran de la cinematografia; la obra mestre de
DOUGLAS FAIRBANKS
Art luxe i presentació veritablement deslumbrants. Sols es projectarà al SALO CATALUNYA.

Diana Argentina Excelsior

Avui, 6 **Defensar-se o morir, Lluita de periodistes, La comtesseta de Kildoran, La cabana de l'Esperit, Un gos perillós.**

Teatres Triomf i Marina
I CINEMA NOU

Avui, **Defensar-se o morir,** 6; **La dama de la flor, Cor domat, La papalloneta, Parisette,** 10 i 11.

KURSAAL

ARISTOCRATIC SALO
PALAU DE LA CINEMATOGRAFIA
Avui, dijous, grandiós i extraordinari programa d'estrenes: **El vuitè no mentir** (exclusiva, grandiosa comèdia per la gentil artista MARGARITA CLARK; **Un gos perillós** (drama continua); **Actualitats Gaumont** i la gran pel.lícula, **La dança de la mort,** per ALLA NAZIMOVA.

Gran Teatre Comtal i Gran Cinema Bohèmia

Avui, dijous, tarda i nit. Programes extraordinaris: CINE ESTRENES: Les pel.lícules còmiques **Lluita de periodistes i Gos perillós;** la d'interessant argument, **La cova de l'Esperit;** la formosa comèdia, **La comteseta de Kildoran** i sisè tomo de la gran sèrie americana, **Defensar-se o morir,** per EDDIE POLO.

Palace Cine

GRAN SALO DE MODA
PROGRAMES SELECTES
Avui, dijous, tarda i nit. — Ultim dia del cinedrama, **Magdalena Lerat,** per la gran BERTINI. — Estrena de les pel.lícules còmiques, **Gos perillós i Lluita de periodistes** i la de gran broma, **Escolti, centro!** pel célebre artista EL de les ulleres. — Demà, divendres, estrena de la bonica comèdia, **La comteseta de Kildoran.**

Monumental-Pedró-Walkyria

Avui, dijous, estrenes: **Parisette** (10 i 11 episodis); **En camisa d'onze varas,** per Douglas Fairbanks; **L'home que va casar-se amb la seva muller; A la selva verge; Tomassi, porter i patriota; Actualitats Gaumont.** — Diumenge, nit: **Parisette** (12 i últim episodi); **La filla del llop,** per Lila Lee.

Cinema Princesa

Granvia Layetana, prop la **Plaça de l'Angel)**
Avui, dijous, grans estrenes Primer, **Jaque mate,** del Reial Programa Ajúria, per Dorothy Dalton. Segon, **La dama de la flor,** film artístic extraordinari; **El matrimoni interí, El dia dels anys del nen** (còmica).

:: CONCERTS ::

PALAU MUSICA CATALANA

La setmana entrant

RUBINSTEIN

Associació Íntima de Concerts

Coliseu Pompeia. Travessera, 8
Divendres, 20 d'abril, a dos quarts de deu de la vetlla. *Presentació del cèlebre cantant* **Helmer Ortengren,** pianista **Blanca Albalat.**

SALA ÆOLIAN

FILL DE PAUL IZABAL
35, Passeig de Gràcia, 35

Demà, divendres, a dos quarts de 5 —517 audició. Gran concert. 6 Simfonia, **Pastoral** de Beethoven en Gran ORQUESTRA i obres de **Chopin, Schumann, Debussy, Listz** i Albéniz. Invitacions com de costum. Direcció artística: F. LONGAS.

Nota: La Direcció es complau en anunciar al públic, que per a complaure a les moltes persones que no pogueren assistir al concert de presentació ha obtingut de la celebradíssima tiple lleugera

MARIA DEL CARME RIMAT
deixebla de la eminent diva
JOSEFINA HUGUET

la seva cooperació per a un nou *Concert, que tindrà lloc el diumenge* dia 29 de l'actual aquesta sala. Es reservèn invitacions especials.

SALA MOZART

Comtals, 31
ESPECTACLES CUYAS
Tots els DIJOUS i DIUMENGES a dos quarts de cinc
CINE i TITELLES per a infants a càrrec d'EN A. CAMPMANY
Avui, **Programa escollit**
PREUS Preferència, 1 pesseta. General, 0'50.

MUSIC-HALLS

EDEN CONCERT

Asalto, 12. — Propietari: En Francesc Buxó. Director artístic: Francesc Perezoff. Telèfon 3332 A. Tarda, a dos quarts de quatre, nit, a les deu: Presentació de les més gentils artistes i els millors números de varietats. Cada dia, de set a dos quarts de nou: **Aperitif** dancing a l'elegant Foyer, i d'una a quatre matí, **Gran Tabarin americà.** Tziganis Tindall.

-- ESPORTS --

Frontó Principal Palace

Avui, dijous, tarda, a un quart de cinc. Dos grandiosos partits de pilota a cistella. Nit, a un quart d'onze. Dos extraordinaris partits. Primer, a pala, **Quintana II i Ermua** contra **Irauregui i Arrarte.** Segon, a cistella, **Vicente i Palau** contra **Olascoaga i Saisamendi.**

--- DIVERSOS ---

SALA EMPORDANESA

Carrer del Pi, número 11.
Telèfon 3499 A.
Avui, dijous, a les 5'15 tarda, gran funció de titelles i pallassos

Clínica Vies Urinàries

del Dr. Gimisé, Rambla Pla Boqueria, núm. 6, 1.er (entre Hospital i Sant Pau). — Venerí, impotència, sífilis. Especials tractaments per el guariment ràpid de les malalties secretes: Matriu, pell, bufeta, próstata. Consulta: de 9 a 12 i de 3 a 8, econòmica per a empleats i obrers. Plaça del Sol, 6.

ES necessita un encarregat d'obres per un edifici de mitjana importancia preferiblo conegut ciment armat. Indispensable bones referencies. — Dirigir propostes al núm. 27 de LA PUBLICITAT.

MAGATZEM per llogar de nova construció. Sicilia, xamfrà Corts.Ació: Corts, núm. 715, pral., primera.

Principal Palace Plaça del Teatre, 2 i 4 Telèfons 5125 i 4736 A

AVUI, DIJOUS, 19
a les deu de la nit
DEBUT
de la companyia de operetes i revistes del
Teatre Reina Victoria, de Madrid
amb l'opereta-vodevil en tres actes
EL AS
prenent part en la interpretació, entre altres artistes, l'ereseta Sauvedra, Francisca Torres, Assumpció Lledó, Consol Mesejo i Francesc Moncayo.
En el segon acte "ballets" per Victòria Pinillos i Vera Wratislava.
Passat demà, dissabte, **matinée** extraordinària.

NOISELESS
La Unica Silenciosa
Gran estoc de màquines reconstruïdes i ventureres, procedents de canvis amb la Noiseless, a qualsevol preu.
Vendes a 25 pessetes al mes
Lloguer des de 15 pessetes mes
ANTONI FORTUNY
Placeta del Pi, 10. Darrera l'església del Pi

PANYOS
J. MIR VIVES, S. A.
Ronda de Sant Pere, 15
Rebudes totes les novetats de la temporada en Panyeria per a senyores senyors i nens
La casa millor assortida en estams de molt bona qualitat a preus baratíssims
Tots els dilluns i divendres venda de retalls

G. Alomar **Vies urinàries,** curació ràpida i segura mitjançant aparell especial. **Aribau, 5.** de 12 a 2 i de 4 a 6. Festius, de 10 a 12 Econòmica. Unió, 20, de 7 a 9.

SOCIETE GENERALE
de Banque pour l'Etranger et les Colonies
Sucursal de Barcelona
Plaça de Catalunya, 20
Tota mena d'operacions de Banca i de Borsa
CAIXES DE LLOGUER

Es la reina de les aigües de taula
LA DE LA VALL DE SANT DANIEL
Depositari: JOSEP PAGANS Ponent, 22

MOBLES SUCCESSORS DE **DOMINGO I SABATÉ** **TAPISSEIRES**

Tallers i Salons de venda
Carrer de Sans, 114
Barcelona-Sans
Telèfon H 475

GRAN EXPOSICIO D'HABITACIONS
de tots els models que fabriquem
PREU FIX VENDA A L'ENGROS I AL DETALL

SUCURSAL
Parellada, núm. 19
Vilafranca del Penedès
Telèfon 1025

NO tenim cap sucursal en punt céntric de la ciutat, per a beneficiar els nostres compradors, puix que el que estalviem, tenint en compte el que permet la importància de la casa, fa que poguem vendre amb un **30 per 100 d'economia**

EXEMPLE: Tots els mobles per a un pis, de pessetes 5.000, 10.000 i 20.000
podeu adquirir-los per pessetes 3.400, 7.000 i 14.000

Disponible: 150 habitacions en les quals combinem pisos des de 2.500 pessetes, compostes de Dormitori, Menjador, Saló i Rebedor

GRANS MAGATZEMS
SANTA EULALIA

CARRERS BOQUERIA, 1.3 i 5.
CARDENAL CASAÑAS, 2

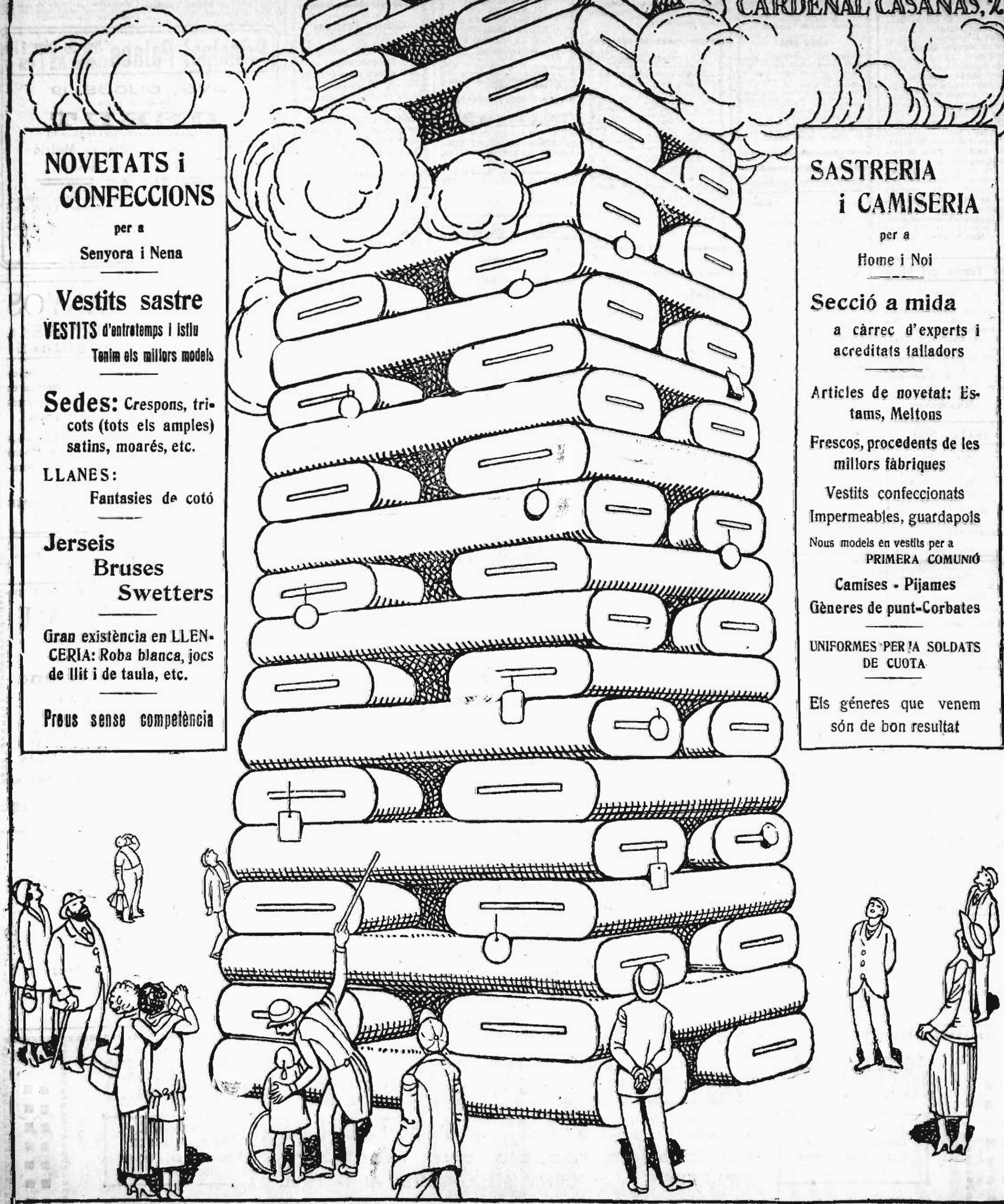

NOVETATS i CONFECCIONS

per a

Senyora i Nena

Vestits sastre

VESTITS d'entretemps i istiu

Tenim els millors models

Sedes: Crespons, tricots (tots els amples) satins, moarés, etc.

LLANES:

Fantasies de cotó

Jerseis
Bruses
Swetters

Gran existència en LLENCERIA: Roba blanca, jocs de llit i de taula, etc.

Preus sense competència

SASTRERIA i CAMISERIA

per a

Home i Noi

Secció a mida

a càrrec d'experts i acreditats talladors

Articles de novetat: Estams, Meltons

Frescos, procedents de les millors fàbriques

Vestits confeccionats

Impermeables, guardapols

Nous models en vestits per a PRIMERA COMUNIÓ

Camises - Pijames

Gèneres de punt-Corbates

UNIFORMES PER LA SOLDATS DE CUOTA

Els géneres que venem són de bon resultat

Rebudes les novetats de la temporada

Vegi els nostres assortits que són completissims en totes les seccions de la casa
La nostra important venda ens permet oferir tots els articles a preus reduidissims